

THISTED KOMMUNE

Miljøgodkendelse

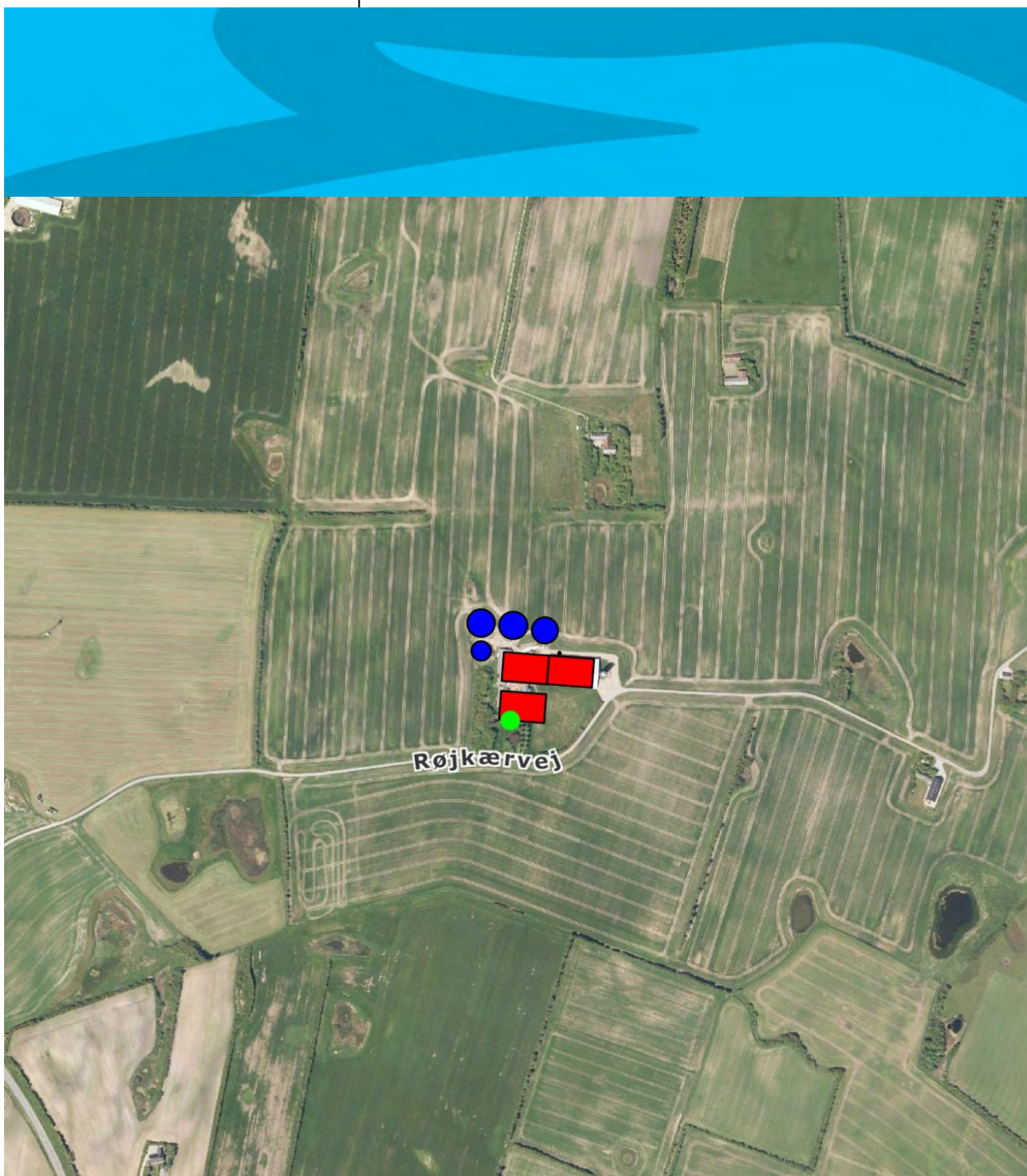
Svineproduktion

v/ Brunshøjgård I/S

Røjkær

Røjkærvej 1, 7760 Hurup

Dato 26. september 2014

(Lov nr. 1486 af 4. december 2009).

Datablad

Virksomhedens art	Slagtesvin, 749,92DE
Ejer	Kristian L. Kappel
Ejers adresse	Ydbyvej 119, Gundtoft, 7760 Hurup Thy Tlf.: 20 42 90 55 E-mail: kk@fam-kappel.dk
Ejendomsnummer	7870180626
Ejendommens CVR nr.	19357295
Bedriftens adresse	Røjkærvej 1, 7760 Hurup Thy Matr. 4a Skårup Gårde, Vestervig
Ejendommens drift	I/S Brunshøjgård. (med deltagelse af ejer) Burhøjgårdvej 1, Boddum, 7760 Hurup. CVR 27683940
Markens drift	I/S Brunshøjgård, (med deltagelse af ejer) Burhøjgårdvej 1, Boddum, 7760 Hurup. CVR 27683940
Tilsynsmyndighed	Thisted Kommune Teknisk Forvaltning Kirkevej 9 7760 Hurup Telefon: 99 17 17 17 Fax: 99 17 22 64 E-mail: teknisk@thisted.dk
Udarbejdet af	Alice Nielsen, Miljøkonsulent
Sagsbehandler	Ulrik B. Krogh, Thisted Kommune
Godkendelsesdato	26. september 2014

INDHOLDSFORTEGNELSE:

1	RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	5
2	GODKENDELSEN MED VILKÅR.....	6
2.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	6
2.2	AFGØRELSEN	6
2.2.1	<i>Ikke teknisk resume</i>	7
2.2.2	<i>Vilkår for godkendelsen</i>	7
2.3	OFFENTLIGHED- UNDERRETNING	15
2.3.1	<i>Foroffentlighed</i>	15
2.3.2	<i>Høring af ansøger og interessenter</i>	15
2.3.3	<i>Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen</i>	17
2.4	KLAGEVEJLEDNING	17
3	GENERELLE FORHOLD	19
3.1	MEDDELELSESPLOIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD	19
3.2	GYLDIGHED	19
3.3	RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING	19
4	MILJØTEKNISK BEKSKRIVELSE OG VURDERING	21
4.1	ANSØGER OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	21
4.1.1	<i>Ejer- og driftsforhold</i>	21
4.1.2	<i>Godkendelsens omfang</i>	21
4.1.3	<i>Lokalisering</i>	21
4.1.3.1	<i>Faste afstandskrav</i>	22
4.1.3.2	<i>Landskab og kulturhistoriske områder</i>	22
4.2	HUSDYRBRUGETS ANLÆG OG DRIFT	25
4.2.1	<i>Det ansøgte dyrehold</i>	25
4.2.2	<i>Staldindretning og drift</i>	25
4.2.2.1	<i>Bedste tilgængelige teknik (BAT) – staldanlæg og lager</i>	26
4.2.2.2	<i>Beregning af BAT niveau</i>	28
4.2.2.3	<i>Ventilation</i>	30
4.2.2.4	<i>Rengøring</i>	30
4.2.2.5	<i>Energi – og Vandforbrug</i>	30
4.2.2.6	<i>Fodring</i>	32
4.2.2.7	<i>Spildevand herunder regnvand</i>	33
4.2.2.8	<i>Affald og kemikalier</i>	33
4.2.2.9	<i>Råvarer og hjælpestoffer</i>	36
4.2.2.10	<i>Gødningsproduktion og – håndtering</i>	36
4.2.2.11	<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	37
4.2.2.12	<i>Påfyldning af gyllevogne og udbringning</i>	38
4.2.2.13	<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	39
4.2.2.14	<i>Bedste tilgængelige teknik - generelt</i>	40
4.2.3	<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	41
4.2.3.1	<i>Ammoniak</i>	41
4.2.3.2	<i>Ammoniaktab og natur</i>	41
4.2.3.3	<i>Lugt</i>	43
4.2.3.4	<i>Støj</i>	45
4.2.3.5	<i>Lys</i>	45
4.2.3.6	<i>Fluer og skadedyr</i>	46
4.2.3.7	<i>Støv</i>	46
4.2.3.8	<i>Transport</i>	47
4.3	PÅVIRKNING FRA AREALERNE	47
4.3.1	<i>Arealoversigt og drift af husdyrbruges arealer</i>	47
4.3.2	<i>De generelle beskyttelsesniveauer</i>	48

4.3.2.1	Jordbundstype	48
4.3.2.2	Markvanding og dræn	48
4.3.2.3	Sædskifte	48
4.3.2.4	Nitratklasser	48
4.3.2.5	Fosforklasser	48
4.3.2.6	Grundvand	49
4.3.2.7	Ammoniakfølsom natur	49
4.3.2.8	Randzoner	49
4.3.3	<i>Habitatvurderinger - Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	50
4.3.3.1	Nitratudvaskningen i det ansøgte projekt	51
4.3.3.2	Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r).	52
4.3.3.3	Fosforudvasning i det ansøgte projekt	53
4.3.3.4	Risikoarealer i relation til terrænforhold	54
5	BILAG IV – ARTER	56
6	ALTERNATIVE LØSNINGER, 0- ALTERNATIV OG HUSDYRBRUGETS OPHØR	60
7	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	61
8	THISTED KOMMUNES VURDERING AF HUSDYRBRUGET	63
9	BILAG	64

1 Resumé og samlet vurdering

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Thisted Kommune stiller vedrørende indretning og drift af virksomheden.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen og arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, virksomheden forventes at have på omgivelserne.

2 Godkendelsen med vilkår

2.1 Beskrivelse af projektet

Brunshøjgård I/S har den 12. marts 2011 søgt om miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Røjkærvej 1, 7760 Hurup. Det ansøgte udløser, jf. lov om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug, krav om miljøgodkendelse (Lov nr. 1486 af 4. december 2009).

På ejendommen produceres slagtesvin og ansøger ønsker at udvide besætningen fra 8.950 slagtesvin til 27.090 slagtesvin (30-106 kg). Udvidelsen finder sted dels i eksisterende staldbygninger og dels i to ny stalde. I forbindelse med udvidelsen etableres to nye gyllebeholdere med fast overdækning, en udvidelse af foderladen mod øst og opførelse af en udendørs kornsilo og to udendørs fodersiloer. Placering fremgår af Bilag 2.

Dyrehold før og efter udvidelsen

Dyreart	Før antal	Før DE	Efter antal	Efter DE
Slagtesvin, 30-100/106 kg.	8.950 stk.	220,91 DE	27.090 stk.	749,92 DE

Ejendommen er placeret ca. 2 km sydøst for Vestervig (Byzone) og ca. 2,6 km fra sommerhusområdet Kærgården. Det ansøgte overholder bekendtgørelses krav vedr. lugt.

For at leve op til krav om ammoniakemission fra ejendommen tildeles slagtesvinene foder med reduceret indhold af protein.

Antallet af transporter til og fra ejendommen stiger med ca. 586 stk. om året der er tale om øget gylletransport, fodertransporter og kørsel med dyr.

2.2 Afgørelsen

Der er søgt om godkendelse til udvidelse af dyreholdet fra 8.950 slagtesvin (30-100 kg) til 27.090 slagtesvin (30-106 kg.)

Udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger og to nye stalde. I forbindelse med udvidelsen etableres to nye gyllebeholdere med fast overdækning, en udvidelse af foderladen mod øst og opførelse af en udendørs kornsilo og to udendørs fodersiloer.

Der bruges foderkorrektioner for ikke at overstige det beregnede maksimale ammoniakemissionsniveau.

De generelle beskyttelsesniveauer i Husdyrloven for udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet er overholdt i projektet, bl.a. ved, at der etableres flere efterafgrøder end det generelle lovkrav.

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Thisted Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer Thisted Kommune, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen er meddelt, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

På Thisted Kommunes vegne d. 26. september 2014

Ulrik B. Krogh
Miljømedarbejder

2.2.1 Ikke teknisk resume

Thisted Kommune har ikke fundet forhold ved vurderingen af det søgte projekt, som giver anledning til problematiske miljøforhold. I forhold til ejendommen er der foretaget konkrete vurderinger på flere § 3 beskyttede naturområder indenfor ca. 300 m afstand. Thisted Kommune vurderer ikke at det godkendte projekt udgør en væsentlig risiko for påvirkning for disse områder eller andre naturområder i området. Godkendelsen indeholder desuden driftsvilkår om blandt andet fodring, støj og affaldshåndtering, som sikrer, at forudsætningerne i det søgte projekt opfyldes, samt at unødige gener for de omkringboende forebygges. Udvidelsen sker i eksisterende stalde og to nye stalde, der er taget hensyn til landskabet og lokalisering i godkendelsen af det pågældende projekt.

Det er vurderet, at der i projektet anvendes bedste tilgængelige teknik (BAT).

De generelle beskyttelsesniveauer i Husdyrloven for udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet er overholdt i projektet, bl.a. ved, at der etableres flere efterafgrøder end det generelle lovkrav.

2.2.2 Vilkår for godkendelsen

Godkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilråene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget og arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelsens vilkår.

Der gøres opmærksom på, at de valgte virkemidler og miljøteknologi skal være etableret og i brug senest når udvidelsen af dyreholdet påbegyndes.

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle forhold:

Udnyttelse af godkendelsen

1. Godkendelsen skal være taget i brug indenfor 3 år fra godkendelsesdatoen. Såfremt miljøgodkendelsen ikke er taget i brug indenfor den angivne frist, bortfalder den.
2. Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen

Ansøger og ejerforhold

3. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter ændringen har fundet sted.

Husdyrbrugets anlæg:

Produktionstilladelse

4. Godkendelsen omfatter et dyrehold på 27.090 stk. slagtesvin (30-106 kg). Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger anden lovgivning.

Indretning og drift

5. Dyreholdet skal opstalles i bygninger med stald/gulvsystemer som angivet i Tabel 2 og i ansøgningsmaterialet
6. Der skal indsendes afløbsplan for ejendommen, før godkendelsen tages i brug evt. i forbindelse med byggeansøgningen.
7. Nye bygninger og gyllebeholdere skal holdes i samme højde som eksisterende og der skal etableres beplantning nord for beholderene og øst for staldbygningerne.

Miljøteknologier

8. Biologisk luftrensning
Den ammoniakreducerende effekt af den biologiske luftrensning skal være minimum 25 % i 8000 timer/pr år og den lugtreducerende effekt skal være minimum 31 % i 8000 timer/år.

Effekterne skal kunne dokumenteres og når ansøger har valgt fabrikat, indsendes forslag til vilkår for dokumentation.

Driften af det biologiske anlæg skal følge anvisningerne om optimal drift fra leverandøren om fx. udskiftning af filterplads og overbrusning, eller at der indgås en serviceaftale med leverandøren om drift og vedligeholdelse. Anvisningerne eller serviceaftalen samt ændringer heraf opbevares og skal kunne fremvises ved tilsynsbesøg.

9. Hyppig gylleudslusning

Såfremt "hyppig gylleudslusning" optages på miljøstyrelsens teknologiliste for effekt på lugt, så kan ansøger i stedet for vilkår 8, "biologisk luftrensning", frit vælge "hyppig udslusning" i kombination med en ammoniakreducerende teknik, der som minimum sikrer samme effekt som angivet i vilkår 8.

Vilkår til "hyppig udslusning" skal følge de anbefalinger, som udmeldes ved optag på listen. Thisted Kommune skal have besked om den valgte teknologi inden ibrugtagning af staldene.

Effekterne skal kunne dokumenteres, og når ansøger har valgt teknologi og fabrikat indsendes forslag til vilkår for dokumentation.

Fodring

10. Kg N ab dyr

Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som Kg N ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 77.066,5 kg N pr. år.

"Kg N ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{Kg N ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	27.090
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	106
FEsv pr. kg. tilvækst	2,85
Gram råprotein pr. FEsv, g	147,00
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	2,844832

11. Fosforindhold i foder

Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som Kg P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 14.494,23 kg P pr. år.

"Kg P ab dyr pr. slagtesvin" beregnes ud fra følgende ligning:

$$\text{Kg P ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}))$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårsligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	27.090
Indgangsvægt, kg	30
Afgangsvægt, kg	106
FEsv pr. kg. tilvækst	2,85
Gram fosfor pr. FEsv, g	4,40
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,53504

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

12. Affald

Alt opsamlet spild af brændstof, olie og kemikalier, inkl. opslugningsmateriale, skal opbevares og bortskaffes som farligt affald. Der skal til enhver tid forefindes opslugningsmateriale på virksomheden.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere, der er mærket, så det tydeligt fremgår, hvad beholderen indeholder. Farligt affald skal opbevares under tag og beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede tætte opsamlingskar. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af farligt affald kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.

Akkumulatorer og batterier skal opbevares i beholdere eller containere, der enten er placeret indendørs eller under halvtag, eller som er lukket med låg. Beholderne og containere skal være tætte og modstandsdygtige over for de væsker, der er anvendt i batterierne eller akkumulatorerne.

Overjordiske tanke med fyringsolie og motorbrændstof skal sikres mod påkørsel. Påfyldningsstudse til påfyldning af over- eller underjordiske tanke samt aftapningsanordninger/-pistoler til påfyldning af køretøjer og materiel skal være placeret inden for konturen af en impermeabel belægning indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingskar, der holdes overdækkede, således at de er beskyttet mod vejrlig.

Ved en impermeabel belægning forstås et befæstet areal, der er uigennemtrængeligt for de forurenende stoffer, som findes i det affald eller de stoffer, der håndteres på arealet.

Ved kontrolleret afledning menes afledning til gylletank. Virksomheden skal være opmærksom på, at større oliespild vil give forurening af gyllen, som så skal bortskaffes som farligt affald. Virksomheden kan etablere en buffertank mellem påfyldningsplads og gylletank.

13. Støj

Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente korrigerede støjniveau angivet i dB (A) må ikke overstige følgende grænseværdier ved omliggende beboelsers opholdsarealer:

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Grænseværdier dB(A)
Mandag - fredag	07.00 - 18.00	8 timer	55
Mandag - fredag	18.00 - 22.00	1 time	45
Lørdag	07.00 - 14.00	7 timer	55
Lørdag	14.00 - 22.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	07.00 - 22.00	8 timer	45
Alle dage	22.00 - 07.00	½ time	40

Herudover gælder, at den maksimale øjebliksværdi af støjbidraget om natten (kl. 22:00 - 07:00 alle dage) ikke må overskride de nævnte grænseværdier med mere end 15 dB(A).
De angivne støjgrænser er de energiækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtrykniveauer i dB(A) re 20 µPa.

For lavfrekvent støj og infralyd gælder, at driften af virksomheden ikke må medføre, at det A-vægtede lydtrykniveau (10-160 Hz), LpA,LF og det G-vægtede infralydniveau, LpG overstiger følgende grænseværdier:

Infralyd (LpG) i dB	Anvendelse	Tidsrum	Lavfrekvent støj (LpA,LF) i dB
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	07.00-18.00	25
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	18.00-07.00	20
85	Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	30
90	Øvrige rum i virksomheder	Hele døgnet	35

Grænse for lavfrekvent støj og infralyd [dB re 20 µPa], målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.

Virksomheden skal, hvis tilsynsmyndigheden forlanger det, lade foretage støj- og lydmålinger/-beregninger eller vibrationsmålinger til dokumentation for, at vilkår 10 og 11 er overholdt.

Tilsynsmyndigheden kan højst forlange målinger eller beregninger 1 gang årligt, hvis den undersøgte grænseværdi er overholdt.

Dokumentation for at grænseværdien er overholdt skal udføres, når virksomhedens emission af støj, lyd eller vibration er maksimal under normale driftsforhold.

Dokumentationen kan være beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, som er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993.

Dokumentationen kan være ved måling. Målingerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og nr. 6/1984, og ubestemtheden må ikke overstige 3 dB(A). For lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer skal målingerne udføres i overensstemmelse med anvisningerne i "Orientering fra Miljøstyrelsen: Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i det eksterne miljø" nr. 9 fra 1997.

Beregningerne eller målingerne skal udføres af et laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger – ekstern støj".

De akkrediterede beregninger eller målinger kan efter forudgående aftale med kommunen udføres som orienterende beregninger eller målinger.

Omkostninger af målingerne eller beregningerne betales af virksomheden.

14. Spildevand

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, således at der opstår risiko for forurening af vandløb via drænafløb.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

15. Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
16. Husdyrbrugets gyllebeholder skal være overdækket med fast overdækning, med indvendig skørt, som sikrer mod indvendig korrosion af gyllebeholderen.
17. Al pumpning af gylle skal ske under overvågning
18. Åbningen til teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af tanken. Efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes umiddelbart efter.
19. I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen. Såfremt ovenstående vilkår ikke kan overholdes, skal en montør rekvireres inden 2 hverdage efter skadens opståen.

Driftsforstyrrelser og uheld

20. Der er udarbejdet beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplanen skal være synlig på ejendommen og løbende holdes opdateret min. Årligt.

Miljø - og ressourcestyring

21. Der skal senest et år efter ibrugtagning af godkendelsen, udføres energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder resultater og konkrete energibesparende forslag. Rapportens resultater skal så vidt muligt indarbejdes i den daglige drift, og i forbindelse med udskiftning af materiel. Rapporten skal kunne fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende

Kontrol og egenkontrol

22. For at kunne kontrollere at virksomheden overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal virksomheden opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

Husdyrgødning:	Gødningsregnskaber. Mark- og gødningsplaner
Næringsstoffer:	· Kopier af foder- og mineralrecepter samt dokumenterede oplysninger om samlede anvendte foder mængder.
Dyrehold:	· Årlige opgørelser af dyreholdets størrelse
Energi:	· Rapporter el. lign. fra energikonsulent
Affald:	Kvitteringer for aflevering af farligt affald. Dato for og resultat af inspektioner samt eventuelt foretagne udbedringer af befæstede eller impermeable belægninger, gulve eller sumpe.

Ophør af husdyrbruget

23. Ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler på ejendommen tømmes. Alle staldanlæg skal rengøres og alt affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.

Thisted Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo - eller tankanlæg.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

24. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer som fremgår af Bilag 12
25. Nitratudvaskning - efterafgrøder
Der skal etableres 6 % ekstra efterafgrøder ud over det lovpligtige krav. Disse efterafgrøder skal følge samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.
26. Ejendommen må maksimalt tilføres 9.820 kg N og 2.175 kg P i husdyrgødning
27. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning svarende 114.052,88 kg N og 23.765,28 kg P på de 847,41 ha ejede og forpagtede arealer.

28. Indtil der foreligger en udtalelse fra Kulturarvstyrelsen om, at det på kortet angivne dige på mark 85, må anvendes som harmoniareal, tages det ud af markdriften.

2.3 Offentlighed- underretning

2.3.1 Foroffentlighed

Det søgte projekt er offentliggjort ved annoncering i Thisted Dagblad, uge 36, 2013, samt annoncering på www.thisted.dk med to ugers frist til at indgive bemærkninger til projektet.

Der er ikke indgivet bemærkninger til projektet i foroffentlighedsperioden.

2.3.2 Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i to ugers høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

- Kristian Kappel Ydbyvej 119, 7760 Hurup kk@fam-kappel.dk
- Jørgen Røhrmann LandboThy jr jr@landbothy.dk

Der er på baggrund af høringen foretaget små rettelser af udkastet. Rettelserne er foretaget før udkastet blev sendt i 6 ugers høring.

jf. Forvaltningslovens § 19 skal parter, der vurderes, at være individuelt berørt af afgørelsen orienteres ved 6 ugers høring. Følgende er hørt:

Tilsendt kopi af udkast

Ejer:

- Kristian Kappel, Ydbyvej 119, 7760 Hurup kk@fam-kappel.dk

Nedenstående parter har modtaget en orientering om udarbejdelsen af udkastet:

Ejere af forpagtede arealer:

- Mogens Riis, Boddum Bisgårdvej 6, 7760 Hurup
- Laust Grove Vejlstrop, Fuglebækvej 18, 7760 Hurup
- Michael Galsgaard, Fugløvej 2, 7760 Hurup
- Skibstedgaard I/S, Kammersgårdsvej 30, 7760 Hurup
- Gert Ole Højen, Dalvej 9, 7760 Hurup
- Tonny W. Pedersen, Gravenhøjvej 24, 7760 Hurup
- Jesper Sørensen, Kallesandevvej 4, 7760 Hurup
- Erik Gravgaard, Fugløvej 1, 7760 Hurup
- Villum Isachsen, Kobberøgårdvej 10, 7760 Hurup
- Kirsten Margrethe S. Jensen, Gravenhøjvej 8, 7760 Hurup
- Sydthy Golfbaneanlæg A/S, Ulstedvej 8A, 7760 Hurup
- Bjarne Thing, Kammersgårdsvej 9, 7760 Hurup
- Mogens Bangsgaard, Ny Refsvej 68, 7760 Hurup
- Ole Kappel, Fuglebækvej 12, 7760 Hurup
- Johanne Kappel, Fuglebækvej 12, 7760 Hurup
- Kristian Kappel, Ydbyvej 119, 7760 Hurup
- Anders Kappel, Burhøjgårdvej 1, 7760 Hurup

Naboer, interesseorganisationer og eventuelle andre interessenter er ligeledes orienteret om forslaget ved 6 ugers høring. Følgende er hørt:

Med E-post

- Landboforening- jr@landbothy.dk
- Danmarks Naturfredningsforening lokal afdeling- dnthy-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund - post@sportsfiskeren.dk
post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det økologiske Råd - husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - natur@dof.dk
- DOF Nordvestjylland - thisted@dof.dk
- Miljøstyrelsen Aarhus - aar@mst.dk

Nedenstående har modtaget en orientering om udarbejdelsen af udkastet

Naboer:

- Skårupvej 6, 7770 Vestervig
- Skårupvej 12, 7770 Vestervig
- Røjkærvej 2, 7760 Hurup
- Røjkærvej 3, 7760 Hurup
- Ydbyvej 33, 7770 Vestervig. Co. Claus Stephansen Ydbyvej 34, 7770 Vestervig

Der er ikke indkommet hørings svar i høringsperioden.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Thisted Kommunes hjemmeside www.Thisted.dk den 26. september 2014 samt ved efterfølgende annoncering i Thisted dagblad. Følgende har modtaget kopi af godkendelsen:

Tilsendt kopi af afgørelsen

Ejer:

- Kristian Kappel, Ydbyvej 119, 7760 Hurup kk@fam-kappel.dk

Med E-post

- Landboforening- jr@landbothy.dk
- Danmarks Naturfredningsforening lokal afdeling- dnthy-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund - post@sportsfiskeren.dk
post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det økologiske Råd - husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - natur@dof.dk
- DOF Nordvestjylland - thisted@dof.dk
- Miljøstyrelsen Aarhus - aar@mst.dk

Nedenstående har modtaget en orientering om meddelelse af miljøgodkendelsen

Ejere af forpagtede arealer:

- Mogens Riis, Boddum Bisgårdvej 6, 7760 Hurup
- Laust Grove Vejlstруп, Fuglebækvej 18, 7760 Hurup
- Michael Galsgaard, Fugløvej 2, 7760 Hurup
- Skibstedgaard I/S, Kammersgårdsvej 30, 7760 Hurup
- Gert Ole Højen, Dalvej 9, 7760 Hurup
- Tonny W. Pedersen, Gravenhøjvej 24, 7760 Hurup
- Jesper Sørensen, Kallesandvej 4. 7760 Hurup

- Erik Gravgaard, Fugløvej 1, 7760 Hurup
- Villum Isachsen, Kobberøgårdvej 10, 7760 Hurup
- Kirsten Margrethe S. Jensen, Gravenhøjvej 8 7760 Hurup
- Sydthy Golfbaneanlæg A/S, Ulstedvej 8A, 7760 Hurup
- Bjarne Thing, Kammersgårdsvej 9, 7760 Hurup
- Mogens Bangsgaard, Ny Refsvej 68, 7760 Hurup
- Ole Kappel, Fuglebækvej 12, 7760 Hurup
- Johanne Kappel, Fuglebækvej 12, 7760 Hurup
- Kristian Kappel, Ydbyvej 119, 7760 Hurup
- Anders Kappel, Burhøjgårdvej 1, 7760 Hurup

Naboer:

- Skårupvej 6, 7770 Vestervig
- Skårupvej 12, 7770 Vestervig
- Røjkærvej 2, 7760 Hurup
- Røjkærvej 3, 7760 Hurup
- Ydbyvej 33, 7770 Vestervig. Co. Claus Stephansen Ydbyvej 34, 7770 Vestervig

2.3.3 Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009 og litteraturliste bagerst i denne miljøgodkendelsen.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger. – hvis disse er regler er skærpet i forhold til vilkårene i denne ansøgning.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk

2.4 Klagevejledning

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Der kan klages over afgørelsen om miljøgodkendelse inden 4 uger efter dens annoncering, dvs. senest den 24. oktober 2014 ved kontortids udløb.

En klage skal sendes skriftligt til Thisted Kommune, så vidt muligt med mail på teknisk@thisted.dk. Kommunen videresender klagen med sagens akter til Natur- og Miljøklagenævnet. Hvis afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Klageberettiget er bl.a. ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. husdyrgodkendelseslovens § 84, stk. 1, nr. 3.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelsesloven § 90, inden 6 måneder efter annonceringen.

I henhold til § 81, stk 1, i husdyrgodkendelsesloven har en klage ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det for eget ansvar, jf. lovens § 81, stk. 2.

Gebyr for behandling af klage

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af din klage, at du betaler et gebyr på 500 kr. Du modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra kommunen. Du skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet begynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Hvis gebyret ikke betales på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside (nmkn.dk).

Gebyret betales tilbage, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret betales dog ikke tilbage, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

3 Generelle forhold

3.1 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

3.2 Gyldighed

Udnyttelsesfristen er 3 år fra godkendelsestidspunktet, grundet den lange sagsbehandlingstid er alle økonomiske overslag blevet forældede, og skal forhandles forfra. Det gælder både byggepriser og finansiering. Hertil kommer, at ny og bedre BAT-teknik forventes beskrevet i nær fremtid.

Godkendelsen anses for at være udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejde eller hvis der inden fristens udløb er indgået en retligt bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil godkendelsen blive anset for bortfaldet.

Hvis godkendelsen ikke helt eller delvist er udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet.

3.3 Retsbeskyttelse og revurdering

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige godkendelse. Med godkendelsen følger 8 års retsbeskyttelse. Thisted Kommune skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, såfremt der fremkommer nye oplysninger om skadevirkninger ved forureningen og dette ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, jf. lovens § 40 stk. 2.

Kommunalbestyrelsen skal tage en godkendelse af et IE husdyrbrug op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når EU-Kommissionen i EU-Tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunalbestyrelsen skal tage godkendelsen op til revurdering uanset § 40, stk. 1, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og § 41 a, stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse. Revurderingen skal omfatte alle vilkår i godkendelsen.

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, jævnfør altså ovenstående undtagelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog, jævnfør Husdyrlovens § 40, stk. 2, tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jævnfør § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering.

Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2022, med mindre der forinden offentliggøres BAT-konklusioner.

4 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger fra ansøger og Thisted Kommunes egne registreringer og offentlig tilgængelig materiale, har Thisted Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse. Den miljøtekniske vurdering er Thisted Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelse er opfyldt, dvs. at godkendelsen er givet med sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

I den miljøtekniske redegørelse er bedriftens aktiviteter vurderet iht. til de ovenstående punkter.

4.1 Ansøger og planmæssige forhold

4.1.1 Ejer- og driftsforhold

Brunshøjgård I/S driver ejendommen Røjkær på Røjkærvej 1, 7660 Hurrup Thy. Brunshøjgård I/S har ansøgt om miljøgodkendelse for ejendommen på Røjkærvej 1. Ejendommen ejes af Kristian Kappel som også er medejer af Brunshøjgård I/S. Den drifts- og miljøansvarlige på ejendommen er Kristian Kappel, som drifts- og miljøansvarlig har han pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget, om godkendelsens vilkår for den del af driften, de arbejder med.

4.1.2 Godkendelsens omfang

Godkendelsen omfatter husdyrbruget på Røjkærvej 1, 7760 Hurup Thy. På ejendommen produceres slagtesvin. Ejendommen godkendes til en produktion på 27.090 slagtesvin (30-106 kg.) fordelt på 6720 stipladser, svarende til 749,92 DE. 18.060 slagtesvin opstaldes i to nye stalde og 9.030 slagtesvin opstaldes i den eksisterende stald.

Derudover godkendes etableringen af to gyllebeholdere på hver 3000 m³ og med fast overdækning, en udvidelse af foderladen mod øst og opførelse af en udendørs kornsilo og to udendørs fodersiloer.

I forbindelse med byggeriet nedrives eksisterende ældre driftsbygninger og stuehuset.

4.1.3 Lokalisering

Thisted Kommunes vurdering

Husdyrbruget ligger på adressen Røjkærvej 1, 7760 Hurup Thy, Matrikel 4a Skårup Gårde, Vestervig.

Ejendommen er beliggende ca. 2,61 km sydøst for sommerhusområdet -Kærgården, ca. 2,16 km sydøst for Vestervig og 3,43 km vest for Hurup. Ca. 1,75 km vest for ejendommen er der en golfbane og ca. 2 km vest for ejendommen et større plantageområde - "Hennings Plantage". Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af diverse bilag..

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Kommuneplan 2010-22: Husdyrbruget er beliggende i "Fjordlandet"

Projektet indebærer at dele af det eksisterende byggeri nedrives og der bygges to nye slagtesvinestalde og to nye gyllebeholdere. Staldanlægget vil blive opført i betonelementer som eksisterende stald.

4.1.3.1 Faste afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til naboer, samlet bebyggelse, byzone mv. fremgår af Bilag 3. Afstande er målt fra nærmeste staldanlæg/opbevaringsanlæg, hvor andet ikke er nævnt.

Skema 1 Lokalisering og planmæssige forhold.

Afstande fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone mv.	Ansøgt drift	Mindste krav
Byzone eller sommerhusområde (Vestervig)	ca. 2,16 km	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål og erhverv mv. el. rekreative formål (Golfbane)	ca. 1,75 km	50 m
Samlet bebyggelse (Vest for ejendommen)	ca. 938 m	50 m
Nabobeboelse u. landbrug (Røjkærvej 2)	ca. 413 m	50 m
Nabobeboelse m. landbrug (Skårupvej 6)	ca. 223 m	
Naboskel	ca. 129 m	30 m
Vejskel offentlig vej og privat fællesvej	ca. 40 m	15 m
Egen vandforsyning	> 800 m	25 m
Almen vandforsyning (Vestervig Vandværk)	> 2,3 km	50 m
Vandløb eller dræn	ca. 129 m	15 m
Beboelse på ejendommen - stuehuet rives ned.		
Levnedsmiddelvirksomhed	> 1 km	25 m

Thisted Kommunes vurdering i forhold til staldanlægget

Thisted Kommune vurderer at husdyrbrugets anlæg overholder de generelle afstandskrav i Husdyrbrugslovens §§ 6, 7 og 8.

4.1.3.2 Landskab og kulturhistoriske områder

Ejendommen og de projekterede stalde er beliggende inden for kystnærhedszonen, ca. 2,6 km fra Nissum Bredning (Limfjorden).

Kystnærhedszonen er en 3 km bred bufferzone, som skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, der ikke er afhængige af kystnærhed således at de danske kyster bevares som åbne kyststrækninger jf. planlovens kapitel 5a.

Kystnærhedszonen er dog en planlægningszone for kommunen og ikke en forbudszone, hvorfor den almindelige landbrugsmæssige drift kan fortsætte som hidtil (Planlovens kap. 2a).

Iflg. Thisted Kommuneplan 2010 -2022 er ejendommen beliggende inden for "Fjordlandet". Iflg. kommuneplanen kan udvidelse af landbrug i dette område finde sted hvis udvidelsen sker i "*umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger, dvs. så vidt muligt indenfor 20 m. fra disse. Nye bygninger til landbrugsformål kan opføres uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse på den pågældende ejendom, hvis væsentlige miljøhensyn tilsiger det, og hvis væsentlige beskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes*". Udbringningsarealerne er iflg. kommuneplanen placeret i "Fjordlandet" og "Agerlandet", der sker ingen ændringer i anvendelsen af disse arealer.

Beskyttelseslinjer

Staldanlægget er beliggende uden for sø beskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, strand-og klitbeskyttelseslinjer, samt kirkebyggelinjer.

Marker der er beliggende mindre en 3 km fra fjorden er indenfor kystbeskyttelseslinjen, det gælder en stor del af markerne ved Boddum, Sdr. Ydby, Draget, Kobbergårdvej, Gundtoft, Kærgården og Skårupvej/Røjkærvej.

Mark nr. 3 er beliggende inden for kirkebyggelinje. En stor del af markerne beliggende inden for Skovbyggelinjer, det gælder 136-0, 137-0, 49-0, 49-1, 43-0, 125-2, 42-0, 45-0, 47-0, 48-0, 135-0, 124-0, 123-0, 117-0, 110-0.

Markerne 79-0, 19-0, 14-0, 4-1, 7-0, 4-0, 1-0, 9-3, 8-0, 12-0, 9-1, 12-1, 9-0, 76-0, 76-2, 76-3, 40-0, 46-0, 47-0, 48-0, 131-0, 41-0, 45-0, 90-0, 91-0, 92-0, 61-0, er beliggende i strandbeskyttelseszonen.

Beskyttede sten- og jorddiger og fredninger

Der er ingen beskyttede sten-eller jorddiger på eller op til ejendommens staldanlæg eller i byggefeltet. Der er registreret beskyttede sten- og jorddiger græsende til flere af udbringningsarealerne. Ved markerne 13-0, 17-0, 55-0, 18-0, 80-0, 85-0 findes der beskyttede sten- og jorddiger, som daner markskel.

På mark nr. 85-0 er registreret et ca. 105 m langt beskyttet jord- eller stendige. Luftfoto viser imidlertid, at det ikke længer findes et dige på mark 85-0.

Dette forhold behandles særskilt og i separat sag hos Thisted Kommune/Kulturarvstyrelsen og indgår ikke i denne miljøgodkendelse. Indtil der foreligger en udtalelse fra Kulturarvstyrelsen om, at det tidligere dige gerne må anvendes som harmoniareal, tages det ud af harmoniareal.

Der er ingen fredninger eller fredede fortidsminder i umiddelbar nærhed af staldanlægget.

Der er flere fortidsminder på arealer i omkring udbringningsarealerne. På mark 55 er der registreret gravhøje meget tæt på udspretningsarealet og på markerne 40-0, 136-0, 114-0, 96-0 og 103-0 er der registrerede fortidsminder på selve udbringningsarealet.

Thisted Kommunes vurdering - staldanlægget

De nye stalde ligger i sammenhæng med det eksisterende staldanlæg, og vil ikke være synlig fra kysten, eller forhindre indsigt til kystlinjen. Der er således ikke grundlag for projektændringer som følge af, at det projekterede byggeri ligger inden for kystnærhedszonen.

Ejendommen er beliggende i et småbakket morænelandskab med elementer af dødisrelief. Ejendommen er til dels synlig fra Ydbyvej men ejendommen afskærmes af læhegn ud mod Vest. Nordøst for ejendommen er Grønbjerg Høj, en fredet fortidsminde på 63 m. Udsynet til højen vil ikke ændre sig efter udvidelsen.

Ejendommen ligger udenfor område med særlige kulturhistoriske interesser, Nærmeste interesse område er iflg. Thisted Kommuneplan 2010-22 Vestervig´s ældste bykerne mod nordvest og Heltborg- Ginnerup området øst for Hurup. Det vurderes at udvidelsen ikke vil have nogen indflydelse på disse områder.

Thisted Kommune stiller vilkår om at bygninger og gyllebeholdere holdes i samme højde som de eksisterende og at der etableres beplantning nord for beholderne og øst for staldbygningerne.

Thisted Kommunens vurdering - arealerne

Den uændrede drift vurderes ikke at påvirke diverse beskyttelses linjer.

Den fortsatte drift af udspretningsarealerne vurderes ligeledes ikke at påvirke fredninger eller fortidsminder, eller beskyttede sten- eller jorddiger, som grænser op til eller danner skel mellem udbringningsarealer. Der gøres opmærksom på at gravhøje og 2 m zonen omkring disse, ikke må benyttes som udbringningsareal.

Der stilles vilkår om, at indtil der foreligger en udtalelse fra Kulturarvstyrelsen om, at det tidligere diger gerne må anvendes som harmoniareal, tages det ud af harmoniareal.

Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte visuelt ikke vil ændre på området da den ene staldbygning bygges i forlængelse af den eksisterende og den fritliggende staldbygning bygges i sammenhæng med den eksisterende bygningsmasse. De nye bygninger erstatter til dels de bygninger som nedrives i forbindelse med projektet. De nye gyllebeholdere bygges i linje med den eksisterende og som helhed vil byggeriet virke harmonisk og samlet i landskabet. Projektet er en udvidelse af en eksisterende bygningsmasse, som i forvejen udgør et element i landskabet. Det projekterede byggeri afskærer ikke for indsigten til særlige landskabsstrukturer, såsom Kystlinjen og Grønbjerg Høj.

Samlet set vurderes projektet ikke, at forstyrre de landskabelige, geologiske og kulturhistoriske interesser i området. Udvidelsen holder sig indenfor de retningslinjer som er angivet for "Fjordlandet" i Thisted Kommuneplan 2010 -22.

Anvendelse af udbringningsarealerne fortsætter uændret og vurderes ikke at ændre de landskabelige forhold.

4.2 Husdyrbrugets anlæg og drift

4.2.1 Det ansøgte dyrehold

På ejendommen Røjkærvej 1 er der en kapitel 5 godkendelse fra 2003 på 8.950 stk. slagtesvin svarende til 220,9 DE (BEK nr. 935 af 19/07/10). I flg. Kap. 5 godkendelse fra 2003 er det godkendte dyrehold på ejendommen 8.950 slagtesvin (30-100 kg), svarende til 220,9 DE.*

Husdyrbruget drives konventionel og ejendommens husdyrhold udvides med 18.290 stk. slagtesvin (30 -106 kg.), svarende til en udvidelse på 529,01DE, det totale antal DE på ejendommen bliver herefter 749,92 DE.

Oversigt over produktionen over tid er vist i Tabel 1

Dyretype og staldsystem	Kap. 5 godkendelse (2003) - Nudrift	Ansøgt produktion	
		Drænet gulv + spalter (33/67)	Delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv
Antal dyr	8.950	27.090	
Vægt	30-100 kg	30-106 kg	
Stipladser		6720	
DE	248,6 DE/220,9 DE *	749,92	

Tabel 1 produktionssammensætning . * 248,6 DE iflg. 2003 norm., svarende til 220,9 DE iflg. BEK. nr. 915 af 27/06/13

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen.

4.2.2 Staldindretning og drift

Ansøgers oplysninger:

Der etableres to nye stalde med 9.030 slagtesvin og 2.240 stipladser i hver, staldene indrettes med delvist fast gulv (25-49 %) og spalter.

I den eksisterende stald udvides antallet af dyr fra 8.950 til 9.030 stk. slagtesvin med 2.240 stipladser, gulvet er et drænet med spalter (33/67).

En oversigt over husdyrholdet sammensætning, antal, stipladser mv. er angivet i Tabel 2

Stald	Gulv	Antal dyr	Stipladser	Vægt (kg)	DE
Eksisterende stald (ST-5438)	drænet gulv + spalter	9030	2240	30-106	249,97
Ny stald 1 (ST-5442)	Delvist spaltegulv (25-49 %)	9030	2240	30-106	249,97
Ny stald 2 (ST-650335)	Delvist spaltegulv (25-49 %)	9030	2240	30-106	249,97
Totalt		27090	6720		749,92

Tabel 2 Oversigt over dyrenes placering på ejendommen

Gylle sluses til fortank efter behov fra de enkelte staldafsnit, dette vil også være praksis i de nye stalde. Staldanlægget er endnu ikke detailprojekteret og præsis rørføring kendes derfor ikke.

Smågrise ankommer til ejendommen, enten fra en anden ejendom på bedriften eller med lastbil fra andet firma.

Thisted kommunens vurdering:

Det tilladte dyrehold på en ejendom fastsættes ikke ud fra antallet af dyreenheder (DE) men ud fra antallet af dyr indenfor de enkelte dyrekategorier og vægtintervaller. Der er derfor stillet vilkår om det maksimale antal slagtesvin og ikke om antallet af dyreenheder. Vilkåret er stillet, for at fastholde ansøger på det dyrehold, der ligger til grund for beregningerne bag miljøgodkendelsen. Såfremt det ønskes at øge antallet af dyr, må det ikke ske uden en forudgående ny godkendelse eller evt. anmeldelse.

Thisted Kommune stiller vilkår om, at dyreholdets størrelse skal kunne dokumenteres på myndighedens forlangende, f.eks. i forbindelse med de regelmæssige miljøtilsyn.

Thisted Kommune stiller vilkår om, at staldene etableres og indrettes som ansøgt

Thisted Kommune stiller vilkår om, at der indsendes afløbsplan for ejendommen, før end godkendelsen tages i brug evt. i forbindelse med byggeansøgningen..

4.2.2.1 Bedste tilgængelige teknik (BAT) – staldanlæg og lager

I det projekterede staldanlæg etableres delvist fastgulv (25-49 %) og spalter. Dette staldsystem er bedst tilgængelige teknik (BAT) for staldsystemer. Jf. Miljøstyrelsens Teknologiblade for slagtesvin, som findes på styrelses hjemmeside:

http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Landbrug/Husdyrgodkendelser/bat/Teknologiblade_slagtesvin.htm

Ansøgers valg og fravalg af BAT i stalde

Ansøgers bekskrivelse

Biologisk luftrensning

For at leve op til miljøstyrelsens vejledende BAT niveau har ansøger valgt at installere en biologisk luftvasker i de nye stalde. Den ammoniakreducerende effekt er angivet til 25 % i 8000 timer/år, svarende til 23 % total reduktion. Den lugtreducerende effekt er angivet til 31 % i 8000 timer/år, svarende til en total reduktion på 28 %.

Alternativ til biologisk luftrensning

Der er i det ansøgte regnet med en reel lugtreduktion på 28,31 % i hver af de nybyggede staldafdelinger.

I ansøgningssystemet er det i øjeblikket kun muligt at beregne lugtreduktionstiltag indsat som rensning af ventilationsluften. I nærværende ansøgning er der derfor for at sikre nærmeste nabo mod lugtgener indtastet en lugtreduktionseffekt på 31% ved en drifttid på 8000 timer årligt, hvilket giver en realiseret effekt på 28,31%.

Der er undersøgt andre lugtreducerende metoder, hvor bl.a. ugentlig udslusning af gyllen i nyligt afsluttede undersøgelser viser en lugtreducerende effekt på over 30%.

Teknologien forventes optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste i nær fremtid (inden udgangen af 2014), idet materialet er indsendt til Miljøstyrelsen.

Fodring

For at leve op til miljøstyrelsens vejledende BAT niveau har ansøger valgt at effektivisere fodringen på ejendommen.

De indtastede niveauer i ansøgningen:

- 2,85 FE
- 147,0 gram råprotein/FE
- 4,4 gram P/FE

Alle dyr på ejendommen er underlagt fodereffektivisering.

Overdækning af gyllebeholdere

Ansøger har valgt at overdække samtlige gyllebeholdere på ejendommen.

Gylleforsuring

Ansøger har undersøgt mulighederne for at forsure gylle i staldanlæggene.

Ansøger anfører desuden at gylleforsuring fravælges, da det kan være problematisk, at anvende gylleforsuring, når der skal leveres rågylle eller fraktioner heraf til biogasanlæg, hvilket er tilfældet for nærværende ansøgning.

Umiddelbart vil gylleforsuring teknisk set være en løsning, dog er gyllekummerne i de eksisterende afdelinger under 60 cm, hvilket kan medføre at der er risiko for svovlbrinte i staldrummet. Gylleforsuring kræver imidlertid en større investering.

Ansøger har indsendt følgende økonomiske redegørelse:

Økonomien ved forsuring i eksisterende anlæg vurderes på forhånd at være uproportional, idet etablering af systemet i eksisterende stalde vil betyde at inventar skal afmonteres, alle kanaler bygges om og inventar genmonteres, hvilket vurderes at koste mindst 1400 kr. pr. stiplads, som ved afskrivning på maks. 20 år med 5 % rente og en produktion på 4 grise pr. stiplads pr. år giver en omkostning pr. gris på 28 kr. før driftsomkostninger til forsøringsanlægget.

Etablering af forsuring i det nybyggede anlæg vil kræve en investering i teknisk udstyr på ca. 1.000.000 kr. Holdbarheden vurderes problematisk på grund af mulig korrosion ved brug af svovlsyre.

Afskrevet og forrentet over 10 år med 5 % rente og 2 % vedligehold til vedligehold pr. år, bliver den årlige omkostning 149.500 kr pr år

Pr. gris ved 18.060 grise 8,28 kr.

Forbrug af svovlsyre pr. gris ca. 2½ l. Prisen er usikker, men sandsynligvis mellem 2 og 5 kr. pr. l. I alt pr. gris omkostning til svovlsyre ca. 8,75 kr

Den samlede pris pr. produceret gris bliver med ca. 17 kr. uproportional og teknikken derfor uaktuel.

Gyllekøling

Ansøger har fundet, at omkostningerne forbundet med etableringen af gyllekøling ikke er proportionalt i forhold til begrænsningen af ammoniakudledningen.

Ansøger vurderer at omkostningen til etablering af gyllekøling i eksisterende stald vil koste ca. 28 kr. pr. produceret slagtesvin. Etablering i nye stalde vurderes at koste mellem 144 kr. – 163 kr. ved hhv. 20 % og 10 % ammoniakreduktion.

Det anføres desuden at varmemeforbruget på ejendommen er begrænset og at der ikke vil være andre aftagere af varmen.

4.2.2.2 Beregning af BAT niveau

4.2.2.2.1 Ammoniak

Der er beregnet en BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniakfordampningen fra staldanlægget. BAT niveauet for ejendommen er beregnet til 8764 kg N/år (Tabel 3). Niveauet for ammoniak aflæst direkte i ansøgningsystemet er på 8713 kg N/år, det vejledende BAT niveau er dermed overholdt.

Tabel 3 Vejledende BAT niveau

	Årlig prod.	NH ₃ /gris	Vægtkorr.	Vejl. BAT niveau kg N/år	Aflæst i ansøgningen . kg N/år
Drænet/spaltegulv	9030	0,40	1,0726	3874	3677,75
Delvist spaltegulv	9030	0,25	1,0726	2445	2517,51
Delvis spaltegulv	9030	0,25	1,0726	2445	2517,51
I alt				8764	8712,77

4.2.2.2.2 Fosfor

Emissionsgrænseværdien for fosforindholdet i den mængde gødning der produceres på anlægget må maksimalt være 20,5 kg P/DE ab lager. Dette svarer til 28,7 kg fosfor pr.

hektar ved udbringning af 1,4 DE /ha. I den ansøgte produktion er fosforindholdet 19,19 kg P/DE, produktionen lever dermed op til BAT mht. emissionsgrænseværdier for fosfor.

Thisted Kommunes vurdering

Thisted Kommune konstaterer, at det søgte projekt på anlægsniveau lever op til BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak og fosfor.

Der er anvendt flere virkemidler i form af luftrensning, fodertilpasning og overdækning af tanke som medfører, at emissionen fra anlægget ikke overstiger BAT-emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg.

Thisted Kommune bemærker, at BAT niveauet i de nye stalde ikke er overholdt (ammoniak). Dette betyder, at der fortsat skal være produktion i den eksisterende stald, for at BAT niveauet på ejendomsniveau er overholdt.

Natur- og Miljøklagenævnet udtaler i afgørelse NMK - 132-00042:

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der ifølge BAT-standardvilkårene udregnes emissionsgrænser for henholdsvis nye og eksisterende dele af (stald)anlægget. Summen af disse emissionsgrænser udgør den samlede emissionsgrænseværdi for anlægget, som skal overholdes af husdyrbruget.

Thisted Kommune vurderer heraf, at det søgte projekt er i overensstemmelse med Natur- og Miljøklagenævnets beskrevne praksis. Samlet set vurderer Thisted Kommune, at staldindretningen i de projekterede stalde i sig selv ikke lever op til BAT, men at staldindretningen i den nye og eksisterede staldafsnit, i kombination med luftrensning i de nye stalde, overdækning af tanke og foderoptimeringer på ejendommen, opfylder BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak.

Thisted Kommune stiller vilkår om, at den ammoniakreducerende effekt af den biologiske luftrensning skal være minimum 25 % i 8000 timer/pr år og den lugtreducerende effekt skal være minimum 31 % i 8000 timer/år. Effekterne skal kunne dokumenteres.

Ansøger har efter ansøgningen er indsendt anmodet om, at kunne vælge mellem to forskellige teknologier mht. til lugtreduktion; biologisk luftrensning eller hyppig gylleudslusning (Bilag 4). Teknologien "Hyppig gylleudslusning" er endnu ikke optaget på miljøstyrelsens teknologiliste og effekten er derfor ikke kendt, det skønnes dog at effekten bliver på højde med effekten for biologisk luftrensning, som angivet i ansøgningsmaterialet.

Thisted Kommune stiller vilkår om, at fodringen skal leve op til de i ansøgningen beskrevne niveauer.

4.2.2.3 Ventilation

Ansøgers beskrivelse

I både eksisterende og nye stalde anvendes undertryksventilation. Det tekniske udstyr i ventilationssystemet er blandt de mest strømbesparende der er på markedet. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget. Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

På den eksisterende stald er der 10 sektioner med 2 afkast i hver. Største afksthøjde er ca. 9 m. På de nye bygninger forventes delvist spredt afkast samt afkast fra det biologiske luftrensingsanlæg.

Thisted Kommunes vurdering

Thisted Kommune vurderer at de valgte ventilationstyper i de eksisterende bygninger og den nye stald er i overensstemmelse med bedste tilgængelige teknik. Regelmæssig rengøring og stor afksthøjde sikrer desuden, at lugtbidraget hos omkringboende begrænses.

4.2.2.4 Rengøring

Ansøgers beskrivelse

Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. I forbindelse med rengøringsarbejdet anvendes efter behov basiske sæber/rengøringsmidler som er let nedbrydelige og derfor ikke udgør en risiko for det omgivende miljø. Der benyttes også forskellige desinfektionsmidler, produktet er afhængig af opgaven. Rengøringsmidler opbevares i servicerum eller foderlade, aldehydholdige produkter opbevares i aflåst rum.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT i forhold til vand- og energiforbrug i forhold til rengøringen. (brug af højtryksrensere, eftersyn og rengøring af ventilationsanlæg).

Thisted Kommunes vurdering

Thisted Kommune bemærker at god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtmissionen og at rengøringsmetoden lever op til BAT mht. vand- og energiforbrug. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderlig vilkår.

4.2.2.5 Energi – og Vandforbrug

Ansøgers beskrivelse

I nedenstående Tabel 4 oplysninger vedr. energi- og vandforbrug i nudrift og ansøgt drift angivet.

Energiforbrug	Placering	Nudrift	Ansøgt
Dieselolie	anden ejendom		
Fyringsolie	ved foderlade	7.500 l	17.000 l
Elforbrug		105.000 kWh	320.000 kWh

Tabel 4 Forbrug af diesel, fyringsolie og el i nudrift og ansøgt drift

Markdriften drives fra anden ejendom, hvorfor energiforbruget i denne ansøgning alene vedrører svineproduktionen.

Energisparende foranstaltninger

Der etableres i de nye stalde ventilationsanlæg med lavest muligt energiforbrug. Eksisterende stald er af nyere dato med moderne ventilationsanlæg med lavt elforbrug. Der anvendes lavenergi lysstofrør til belysning. I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i den eksisterende stald udskiftes til lavenergi lysstofrør. Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.

Thisted Kommunes vurdering

De projekterede tiltag til energibesparelser (energieffektivt ventilationssystem og lavenergilysstofrør) medfører, at projektet vurderes at leve op til BAT for energiforbrug (el). Det vurderes at besparelsen ved lavenergi lysstofrør ligger mellem 30 -60 %, alt efter type. Det bemærkes, at det projekterede energiniveau ligger på niveau med EnergiMidst forventede normforbrug.

Forbruget til fyringsolie til opvarmning ligger ca.47 % over det forventelige i flg. EnergiMidt.

Thisted Kommune stiller vilkår om, at der inden for et år efter ibrugtagning af godkendelsen skal foretages et energieftersyn af ejendommen. Formålet med energieftersynet er, at klarlægge hvilke muligheder, der er for at spare yderligere på energiforbruget. Der stilles ikke krav til at foreslåede tiltag bliver anvendt, da energibesparende tiltag som oftest hurtigt kan tjene sig selv hjem igen, og derfor er det ansøgers vurdering om et tiltag vil være værd at gennemføre.

Ansøgers beskrivelse

Vandforbrug

	<u>Nudrift m³</u>	<u>Ansøgt m³</u>
Drikkevand stalde*	4800	14400
Vaskevand stalde	500	1500
Servicerum	100	100
Markbrug	500	500
Bolig	170	-
Vandforbrug i alt	6070	15600

*Drikkevand stalde erstattes delvist i nudrift med 3000m³ valle.

Der forventes fortsat anvendt valle i foderet i det omfang valle fortsat kan skaffes.

Thisted Kommunes vurdering

Det vurderes at det projekterede vandforbrug er rimeligt om end forbruget af vaskevand er i den høje ende.

Ansøgers beskrivelse

Vandbesparende tiltag.

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten). I det omfang der kan skaffes valle til fodringen, vil dette reducere forbruget af drikkevand.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Vandforbruget måles ikke som sådant men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

I følge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug mv.).

Samlet vurdering

Thisted kommune vurderer at følgende energi - og vandbesparende tiltag opfylder kravene til BAT.

Elforbrug:

- Der er installeret lavenergi temperaturstyret undertryks ventilationssystem, hvilket reducerer energiforbruget til ventilation betragteligt.
- Ventilatorer efterses og rengøres efter hvert hold svin.
- Der benyttes lavenergilysstofrør
- Der stilles vilkår om at bedriften gennemgås af energikonsulent inden godkendelsen tages i brug.

Drikkevand

- Vandspild er forsøgt minimeret da der er drikkeventiler/nipler over fodertruget
- Stalde iblødsættes ved rengøring hvilket reducerer vandforbruget til rengøring.
- Højtryksrensere benyttes til rengøring
- Brug af valle i stedet for drikkevand
- Egenkontrol af vandforbrug

Thisted Kommune opfordrer til, at ansøger ved dimensioneringen af de nye stalde samt ved vedligehold, har fokus på vand - og energibesparende metoder og teknikker

4.2.2.6 Fodring

Ansøger oplysninger

Der påregnes anvendt vådfoder, som ved håndteringen i staldanlægget vurderes at mindske støvgener.

Foderet justeres i det omfang, det er teknisk og økonomisk muligt, med frie aminosyrer for at sænke proteinindholdet. I den ansøgte produktion er der således regnet med et proteinindhold i foderet på maksimalt 147 g ved 2,85 FEsV pr. kg tilvækst. Det vurderes, at et lavere proteinindhold vil modsvares af et højere foderforbrug, så der ikke opnås en forbedring herved.

De indtastede niveauer i ansøgningen:

- 2,85 FE
- 147,0 gram råprotein/FE
- 4,4 gram P/FE

Foderet tilsættes fytase for at øge fosforudnyttelsen. Foderet søges derudover optimeret med hensyn til råstoffer, vitaminer og mineraler med henblik på at opnå lavest mulige foderforbrug i produktionen.

Thisted Kommunes vurdering

Den projekterede fodring vurderes at være BAT, idet forbruget svarer til branchens normtal for foderforbrug i 2012 på 2,85 FE/kg tilvækst.

Thisted Kommune stiller vilkår i godkendelsen, der fastholder projektets fodringstiltag.

4.2.2.7 Spildevand herunder regnvand

Ansøger har redegjort for følgende

Rengørings- og spildvand fra staldene (1500 m³) og vand fra servicerummet (100 m³), afledes via fortank til gyllebeholder. Spild fra drikkevand er inkluderet i drikkevandsforbruget. Da der er vandventiler placeret over krybberne forventes det at spildet er begrænset.

Der er ingen faste pladser på ejendommen hvorfra der ledes vand til gyllebeholdere.

Thisted Kommunes vurdering:

Al spildevand fra rengøring af stalde og lignende kan være iblandet foder- eller gødningsrester og skal derfor ledes til gyllen. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.2.2.8 Affald og kemikalier

Ansøger har redegjort for følgende affaldshåndtering

På husdyrbrug fremkommer der affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Oplysninger om de enkelte fraktioner fremgår af Skema 2

Skema 2 Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående

Affaldstype	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (Døde dyr)	Variierende Skøn: max 25 t	DAKA
Emballage fra sædekorn, foderleverancer m.m.	Håndteres på anden ejendom	kommunal anvist ordning
Emballage rengørings- og desinfektionsmidler	Max 300 kg	kommunal anvist ordning
Emballage fra sprøjtemidler markbrug	Ikke på ejendommen	kommunal anvist ordning
Overdækningsplast	Ikke på ejendommen	kommunal anvist ordning
Spildolie	Ikke på ejendommen.	Olieleverandør eller kommunal anvist ordning
Malingsrester	Begrænset	kommunal anvist ordning
Sprøjtemiddelrester	Ikke på ejendommen	kommunal anvist ordning
Medicinrester	< 1 kg	Apotek
Medicinflasker	< 15 - 25 kg	kommunal anvist ordning
Medicinsk udstyr	Maks. 15 kg	kommunal anvist ordning
Andet brændbart affald Træ, bindegarn anden emballage m.m.	500 - 1000 kg	kommunal anvist ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	Begrænset	kommunal anvist ordning

Ufarligt emballageaffald udgøres bl.a. af nedenstående fraktioner

- De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt uden emballage. Enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke.
- Sæsæd til markbruget leveres som sækkevarer eller i storsække.
- Emballageaffald fra medicinpakninger (begrænsede mængde).
- Emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej.

I det omfang kommer større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

4.2.2.8.1 Veterinært affald.

Omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte skalpeller, sprøjter og kanyler.

I landbruget anvender brugeren ikke medicinske præparater, og der opstår ikke vævsaffald, som ved udslip kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø. I tilfælde af, at der skal anvendes særlige medicinske præparater til særlige behandlinger, som ved sin virkemåde kan udgøre en risiko for det omgivende miljø eller de personer, der

håndterer præparatet, foretages behandlingerne af en dyrlæge, som også er ansvarlig for håndteringen af eventuelt affald.

Brugte kanyler, skalpeller og sprøjter vurderes ikke at udgøre en generel miljøtrussel, men skal af arbejdsmiljømæssige årsager, for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre, der håndterer affaldet, håndteres forsvarligt. Opsamling sker derfor i egnede plastbeholdere, som bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Mængden af medicinrester vil være små, idet alt indkøbt medicin normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via apoteket eller andre godkendte ordninger.

4.2.2.8.2 Kemisk emballageaffald

Stammer hovedsagligt fra sprøjtemidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder eventuelt fra olieholdige specialprodukter, maling m.m. bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger. Håndteres hovedsagligt fra anden ejendom.

4.2.2.8.3 Olie og kemikalieaffald

Der er ingen opbevaring af diesel, motor- og spildolie på ejendommen.

Andet kemikalieaffald i form af malingsrester og andre olieholdige produkter samt specialrengøringsmidler til rensning af maskiner vil normalt kun forekomme i begrænsede mængder. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

4.2.2.8.4 Sprøjtemiddelrester markbruget.

Markerne drives fra en anden ejendom på bedriften, hvorfor der som udgangspunkt ikke er kemikalieaffald fra markbrugets sprøjtemidler på anlægget.

4.2.2.8.5 Døde dyr

Afhentes af DAKA 1-2 gange/uge. Døde dyr ligger på spalter overdækket med kadaverkappe.

Thisted Kommunes vurdering

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Thisted Kommunes Affaldsregulativ for erhverv.

Det vil sige, at:

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Der er stillet vilkår om, at farligt affald skal opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Virksomheden oplyser, at vilkåret overholdes.

Der er stillet vilkår om, at tanke skal sikres mod påkørsel. Virksomheden oplyser, at vilkåret overholdes.

Eksisterende tanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Thisted Kommune.

4.2.2.9 Råvarer og hjælpestoffer

Ansøger oplysninger

Foder opbevares i udendørs lukkede siloer samt i foderladen i den østlige ende af den eksisterende bygning. Valle opbevares i separat tank, ligeledes i foderladen. Olitanken er placeret ved serviceafdelingen i den østlige ende af det eksisterende anlæg.

Thisted Kommunes vurdering

Den beskrevne opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer vurderes at være tilfredsstillende, og giver ikke anledning til skærpede vilkår.

4.2.2.10 Gødningsproduktion og - håndtering

Af oplysningerne i ansøgningsmaterialet fremgår det at der i ansøgt produktion produceres og modtages 114.052,88kg N og 23.765,28 kg P i husdyrgødningen, totalt 1185 DE, heraf 15 DE som dybstrøelse og de resterende 1070 DE som svinegylle. Heraf indgår 330,08 DE svinegylle fra følgende andre anlæg på bedriften:

- Brunshøjgård, Burhøjgårdvej 1, 7760 Hurup
- Refsgård, Ny Refsvej 74, 7760 Hurup
- Viegården, Ydbyvej 119, 7760 Hurup

Fra anden bedrift Sdr. Ydby Opformering I/S.-CVR 2702958290 indgår 90 DE svinegylle og 15 DE dybstrøelse. Husdyrbrugets gødningssammensætning fremgår af Skema 3

Skema 3 Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper relateret til husdyrbruget.

Besætning	Gødnigstype	Udnyttelses pct (%)	kg N	kg P	DE
Produceret husdyrgødning					
Rørkærvej 1	Svinegylle	75	71.224,88	14.390,28	749,92
Burhøjgårdvej 1 Ny Refsvej 74 Ydbyvej 119	Svinegylle	75	33.008	7.200	330,08
I alt			104.232,88	21.590,28	1080
Tilført husdyrgødning på bedriftens arealer					
Sdr. Ydby Opformering I/S - CVR 27029582	Svinegylle	75	8.320	1.875	90
Sdr. Ydby Opformering I/S -CVR 27029582	Dybstrøelse	45	1.500	300	15
I alt			9820	2175	105
Totalt			114.052,88	23.765,28	1185

Thisted Kommunes vurdering

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Thisted Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 3 angivne.

4.2.2.11 Opbevaring af flydende husdyrgødning

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger, estimeres det at der i ansøgt drift produceres ~13.800 tons gylle. Heri er medregnet vaskevand.

Ejendommen modtager desuden 90 DE i svinegylle og 15 DE i dybstrøelse fra Kammersgårdvej 9, disse fraktioner bringes direkte ud.

I nedenstående Skema 4 er opbevaringskapaciteten på ejendommen angivet

Skema 4 Opbevaringskapaciteten på ejendommen

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Gylletank - LA3999	2003	3000	Fast
Gyllekummer - LA4000		1200	-
Gylletank - Muleby - LA 4006	1997	1800	Fast
Ny gylletank 1		3000	Fast
Ny gylletank 2		3000	Fast
	Totalt	12000	

På husdyrbruget er der således opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til 10,4 mdr. Husdyrbruget skal, iflg. husdyrgødningsbekendtgørelsen råde over min. 9 mdr. opbevaringskapacitet, dog skal opbevaringskapaciteten være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes på en miljømæssig forsvarlig måde.

Thisted Kommunes vurdering

Thisted Kommune vurderer, at der tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen. Der stilles vilkår om at husdyrbruget til enhver tid skal råde over min. 9 mdr. opbevaringskapacitet, samt at samtlige gyllebeholdere på ejendommen er overdækket med fast overdækning samt med indvendig skørt, som sikrer mod indvendig korrosion af gyllebeholderen.

Al pumpning af gylle skal ske under overvågning.

Åbningen til teltoverdækningen kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af tanken

Efter endt omrøring og udbringning skal overdækningen lukkes umiddelbart efter.

Åbningen af teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder.

I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen. Såfremt ovenstående vilkår ikke kan overholdes, skal en montør rekvireres inden 2 hverdage efter skadens opståen.

4.2.2.12 Påfyldning af gyllevogne og udbringning

Ansøger oplysninger

Gyllevognene har påmonteret pumpeudstyr. Der er ikke monteret udpumpningsanlæg på opbevaringstankene.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Gyllen køres typisk ud med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Bedriften planlægger at anvende forsuring af gyllen ved udbringning med forsuringssystemet SyreN. Herved reduceres fordampningen af ammoniak under udbringning og udnyttelsen af kvælstof øges.

Ved udbringning køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer nær vandløb og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Thisted Kommunes vurdering

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Det er Thisted Kommunes vurdering, at på baggrund af ansøgers oplysninger, og de generelle krav beskrevet i husdyrgødningsbekendtgørelsen, lever ansøger op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning.

Thisted Kommune vurderer at "Godt landmandskab" i forbindelse med udbringning af husdyrgødning ift. naboer bl.a omfatter følgende punkter:

- Planlæg, så udbringningen i nærheden af beboelse og kørsel på offentlig vej som hovedregel kun sker på hverdage
- I særligt pressede situationer (forår) kan udbringning være nødvendig i weekenden – men altid under skyldig hensyntagen til naboer og omgivelser
- Bliv hurtigt færdig med udkørsel af gylle til den enkelte mark eller gruppe af marker, så lugtgenerne kun er kortvarige
- Orienter de berørte naboer i god tid og tag højde for naboernes særlige ønsker – mærkedage og fester
- Tag hensyn til vindretningen
- Tag klager alvorligt – brug dem til at optimere fremgangsmåden

Thisted Kommune opfordrer til at ovenstående fremgangsmåde følges i forbindelse med udbringning af gylle, så der vises mest mulig hensyn til naboer.

Der stilles ikke yderlige vilkår, da det vurderes at kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen er tilstrækkelige.

4.2.2.13 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøgers oplysninger

Risikoelementer vedrørende miljøforhold

Gylleudslip:

Kan udgøre en risiko ved brud på rørsystemer eller gylletanken samt ved utilsigtet start af en pumpe.

Risikoen søges minimeret ved jævnlig inspektion af gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand.

Ved at anvende pumpeudstyr på gylletransportudstyret frem for stationært udstyr.

Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Brand:

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer. Der kan opstå risiko for udslip af giftige stoffer under brand. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Tiltag ved uheld:

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112. Udslip søges, indtil hjælp når frem, begrænset ved med til rådighed værende udstyr at begrænse omfanget

Thisted Kommunes vurdering

Det er Thisted Kommunes opfattelse at der er fokus på forebyggelse og minimering af risiko for uheld i den daglige drift på ejendommen. Ansøger har redegjort for potentielle uheld på ejendommen og for, hvordan disse forebygges.

Thisted Kommune stiller vilkår om, beredskabsplanen skal opdateres årligt og være synligt tilstede på ejendommen, indholdet skal være kendt af medarbejderne.

Thisted Kommune gør i den forbindelse opmærksom på, at der er pligt til øjeblikkeligt at anmelde et evt. miljøuheld til Alarmcentralen, tlf. 112, og efterfølgende straks at underrette Thisted Kommune, Natur og Miljøafdelingen.

På baggrund af de stillede vilkår og ansøgers oplysninger i forbindelse med ansøgningen, er det Thisted Kommunes vurdering, at der foretages effektiv risikominimering på ejendommen.

På baggrund af oplysninger fra ansøger og det faktum at der stilles vilkår om affaldshåndtering, tilstrækkelig opbevaringskapacitet, beredskabsplan og årlig opdatering at denne, vurderer Thisted Kommune at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forurening forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

4.2.2.14 Bedste tilgængelige teknik – generelt

Thisted Kommunes vurdering

For at sikre, at landbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen.

Et af miljøgodkendelseslovens hovedformål er, at der særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologi til nedbringelse af forurening.

Hvorvidt virksomheden lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering af husdyrbruget med udgangspunkt i det ansøgte.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik i er beskrevet under de enkelte punkter i afsnit 4.2.2 samt afsnit 7. Der er redegjort for management, herunder egenkontrol, staldindretning, fodring, vand og energiforbrug, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Der er sat vilkår om beredskabsplan.

Der er taget stilling til valg og fravalg af teknologier, og Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår for ammoniak og fosfor er overholdt.

Samlet set vurderer Thisted Kommune, at det søgte projekt anvender bedste tilgængelige teknik.

4.2.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

4.2.3.1 Ammoniak

Her vurderes om emissionen af ammoniak fra anlægget, vil være i en sådan mængde at, at projektet tilfører eventuelle nærliggende naturområder nærringsstoffer, så de vil gro til i skov og græsser.

Ansøgningen er modtaget hos Thisted Kommune 13. marts 2011 og skal derfor behandles efter LBK nr. 1486 af 4. december 2009 og tilhørende bekendtgørelse. Det generelle ammoniakreduktionskrav er således 25 %.

Det fremgår at ansøgningen, at dette krav er opfyldt med 2343,86 kg N/år. Kravet opfyldes bl.a. ved at der etableres luftrensning, overdækning af gylletanke og delvist fast gulv (25 -49 %).

4.2.3.2 Ammoniaktab og natur

Af ansøgningen fremgår det, at den samlede ammoniakemission fra anlægget er på 8712,77 kg N/år, en meremission på 4383,33 kg N/år.

Omkringliggende natur, som er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, fremgår af Bilag 10.

Nærmeste § 3 beskyttede ammoniakfølsomme område er en eng/mose beliggende ca. 292 m sydvest for ejendommen, ca. 303 m øst for er ligeledes en § 3 beskyttet eng/mose. Flere § 3 beskyttede søer er desuden beliggende i landskabet omkring ejendommen, disse vurderes ikke som ammoniakfølsomme. Nærmeste større ammoniakfølsomme naturområde, jf. Husdyrlovens § 7 er et hede/overdrev ca. 2 km vest for ejendommen. Naturarealet er et stort sammenhængende område som følger kysten fra syd for Helligsø til syd for Kærgården, en strækning på ca. 5 km.

Da ansøgningen er indsendt 13.03.2011, skal ejendommen mht. ammoniak og natur leve op til beskyttelsesniveauet i den dengang gældende lovgivning; bufferzone 1 og bufferzone 2.

I nedenstående beskrivelse er der også refereret og vurderet mht. de nuværende inddelinger af beskyttet natur; Kategori 1, kategori 2 og kategori 3 natur, jf. beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelses bekendtgørelsens bilag 3 nr. 2.

Bufferzone 1

I en afstand af op til 300 m fra § 7 områder må ammoniakemissionen fra stald og lager ikke forøges.

Ejendommen er ikke beliggende i bufferzone 1

Bufferzone 2

I en afstand på 300 -1000 m fra § 7 områder må merbelastningen ikke overskride et fastlagt beskyttelsesniveau .

Ejendommen er ikke beliggende i bufferzone 2

Kategori 1- natur – ammoniakfølsom natur i Natura 2000 områder.

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, Natura 2000 – områder (Bilag 8).

Ejendommen er beliggende ca. 5 km fra nærmeste ammoniakfølsomme naturområde i Natura 2000, som er en strandeng syd for anlægget. Ca. 5,6 km nordvest for anlægget er der et område med eng/mose også beliggende i Natura 2000. Begge naturområder er beliggende i habitatområde og anses for at være ammoniakfølsomme. Ca. 2,6 km øst for anlægget er et EF- fuglebeskyttelsesområde (del af Limfjorden), dette område anses dog ikke for at være ammoniakfølsom. Beskyttelsesniveauet for ammoniakfølsom natur i Natura 2000 er afhængig af hvor mange andre ejendomme med husdyr der er i nærhede, dette fremgår af bilag 3, nr. 2.

Begrundet i afstanden til nærmeste Kategori 1 natur på ca. 5 km, sammenholdt med en totaldeposition på 0,1 kgN/ha/år på nærmeste Kategori 2 natur, beliggende 2,5 km væk, vurderer Thisted Kommune, at beskyttelsen af Kategori 1 naturen er tilstrækkelig.

Kategori 2-natur – større ammoniakfølsomme §3-områder (udenfor Natura-2000-områder)

Kategori 2-natur er større §3 naturområder, som er beskyttet gennem §7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrloven .

Ejendommen er beliggende ca. 2,5 km øst for et stort hede/overdrev naturområde, som er udpeget §3-natur og Kategori 2 natur.

I flg. nuværende lovgivning må total ammoniakdepositionen til sådanne områder ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet at merdepositionen til dette naturområde er 0,1 kg N/ha/år og at totaldepositionen ligeledes er på 0,1 kg N/ha/år.

Thisted Kommune vurderer at beskyttelsen af § 7 området – Kategori 2 natur, er tilstrækkelig.

Kategori 3-natur – moser, heder og overdrev - §3 områder og ammoniakfølsom skov

Kategori 3-natur er hede, moser og overdrev som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Hertil kommer desuden ammoniakfølsomme skove.

I en afstand fra omkring 300 m fra ejendommen er der flere områder med moser, enge og søer. Ca. 1200 m mod øst er et hedeområde (Bilag 10).

Thisted Kommune har foretaget scenarieberegninger på tre moseområder indenfor 300 m fra husdyrbruget og et hedeområde ca. 1200 m øst for ejendommen.

Den nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov er beliggende ca. 975 m mod sydvest.

Beregninger viser, at merdepositionen på moseområderne er mellem 1,0 -2,1 kg N/ha/år, merdepositionen til hedeområdet er 0,2 kg N/ha/år. Der er ikke foretaget beregninger på skoven, da den er beliggende mod sydvest.

Ifølge nuværende lovgivning skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. merdeposition skal være. Der må dog ikke sættes krav til max. merdeposition på under 1 kg N/ha pr. år.

I forbindelse med sagsbehandlingen har Thisted Kommune d. 30. september 2013 besigtiget de pågældende naturarealer (Bilag 11). Det fremgår af besigtigelsesrapporten at:

- Mose 1, beliggende ca. 300 m sydvest for husdyrbruget har en *"moderat naturtilstand og vurderes ikke at ændre tilstand som følge af den beregnede merbelastning fra husdyrbruget på Røjkærvej 1"*. Merdepositionen på denne mose er på 1,0 kg N/ha/år, total depositionen er 1,8 kg N/ha/år
- Mose 2, beliggende ca. 290 meter nordvest for husdyrbruget har en *"dårlig naturtilstand og vurderes ikke at være ammoniakfølsom"*. Merdeposition er på 1,3 kg N/ha/år og totaldeposition på 2,5 kg N/ha/år.
- Mose 3 beliggende ca. 270 meter øst for husdyrbruget vurderes at være *"næringsstofpåvirket og estimeres til have moderat naturtilstand"* Merdepositionen er på 2,1 kg N/ha/år og en totalbelastningen på 4,5 kg N/ha/år.

Moserne er ikke udpeget i kommuneplanen som særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser. Moserne er ikke omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats. Kvælstofbidraget fra markdriften stiger ikke i forbindelse med projektet.

På baggrund af besigtigelse og scenarieberegninger vurderer Thisted Kommune, at ammoniakbelastningen på ovennævnte moser (kat. 3 natur) er inden for det acceptable og at belastningen ikke vil påvirke mosernes nuværende naturkvaliteter.

Samlet vurdering

Mht. bufferzone 1, bufferzone 2, kategori 1, kategori 2 og kategori 3 natur vurderer Thisted Kommune, på baggrund af ovenstående analyse og beregninger, at projektet ikke vil påvirke disse naturområder i negativ retning. Thisted Kommune har ikke kendskab til andre projektet som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke naturområder fx Natura 2000 områder.

4.2.3.3 Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere mv. De primære kilder til lugt fra dyreholder staldventilation samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning.

Lugtgenafstandene til byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkel bolig er beregnet i den digitale ansøgning, skema 3219. Resultaterne er angivet i Skema 5. Lugtgene afstande er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningerne. Lugtgene afstande måles fra centrum af staldanlægget til nærmeste hushjørne og afviger derfor i forholdt til værdierne i tabellen med generelle afstandskrav (Skema 1)

Thisted Kommune konstaterer, at nærmeste byzone (Vestervig), samlet bebyggelse (husene ved Svinthesminde/Ydbyvej) og enkel bolig (Røjkærvej 2), er korrekt udpeget i ansøgningsmaterialet.

Skema 5 Beregning af geneafstande – lugt

Område	Beregningsmodel	Samlet ukorr.	Korr. genesafstand (ansøgt drift)	Korr. geneafstand (nudrift)	Faktiske afstande	Genekriterie overholdt
Byzone	Ny	1129,42	0,0	0,0	~2362	Ja
Samlet bebyggelse	Ny	874,81	483,75	0,0	~1040	Ja
Enkel bolig	Ny	470,74	470,74	226,77	~480	Ja

Som det fremgår af Skema 5 overholder ejendommen kravene vedr. lugt, for samlet bebyggelse og enkelbolig gælder det, at den korrigerede geneafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand. Ansøger har valgt at indsættet biologisk luftrensere på ejendommen med en lugtreducerende effekt på 28 % i hver af de nybyggede stalde.

Thisted Kommunens vurdering

Thisted Kommune vurderer, at på baggrund af beregninger foretaget i det elektroniske ansøgningssystem samt opsætning af biologisk luftrensere alternativt hyppig udslusning, at projektet ikke giver anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Thisted Kommune stiller vilkår om at driften af den biologiske luftrensere skal følge anvisningerne om optimal drift fra leverandøren, eller at der indgås en serviceaftale med leverandøren om drift og vedligeholdelse. Anvisningerne eller serviceaftalen samt ændringer heraf opbevares og skal kunne fremvises ved tilsynsbesøg.

Ansøger har efter ansøgningen er indsendt anmodet om, at kunne vælge mellem to forskellige teknologier mht. til lugtreduktion; biologisk luftrensning eller hyppig gylleudslusning (Bilag 4). Teknologien "Hyppig gylleudslusning" er endnu ikke optaget på miljøstyrelsens teknologiliste og effekten er derfor ikke kendt, det skønnes dog at effekt bliver på højde med effekten for biologisk luftrensere, som angivet i ansøgningsmaterialet. Såfremt "hyppig gylleudslusning" inden staldene tages i brug kommer på miljøstyrelsens Teknologiliste med en effekt minimum svarende til det angivet ansøgningsmaterialet, så kan ansøger frit vælge mellem de to teknologier. Vilkår til "hyppig udslusning" følger de anbefalinger som udmeldes ved optag på listen.

Thisted Kommune stiller vilkår om, at såfremt der opstår lugtgener, der af Thisted Kommune vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende foranstaltninger. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af husdyrbruget

På baggrund af ansøgers oplysninger og med udgangspunkt i en opmåling af de faktuelle afstande ud fra luftfotos, er det Thisted Kommunes vurdering, at ejendommen overholder de gældende lugtkrav i forbindelse med udvidelsen og ikke vil medføre væsentlige lugtgener for omkringboende.

4.2.3.4 Støj

Ansøgers oplysninger:

Støj og støjkloder:

Omkring landbrugets driftbygninger afgiver følgende installationer støj, som kan genere omgivelserne:

Type	Perioder
Mekaniske ventilationsanlægs motorer	Hele året, kraftigst i dagtimerne
Korntørringsanlæg	Ved høst
Korn- og fodertransportsystemer	Dagtimer
Højtryksrensere og kompressorer	Periodevist i dagtimerne
Støj fra dyr	Hovedsagligt i dagtimer Samt ved ind/udlevering af dyrene

Markarbejdet sker hovedsageligt fra anden ejendom og støj fra traktor i denne forbindelse er derfor begrænset. Kompressor er placeret i serviceafdelingen i forbindelse med vådfordingsanlægget.

Thisted Kommunes vurdering

Afstanden til nærmest nabo uden landbrugspligt er beliggende >400 m fra ejendommen og nærmeste nabo med landbrugspligt er beliggende > 200 m fra ejendommen. Transport, fodring, støj fra dyrene og ventilationsanlæg er sædvanligvis de væsentligste støjkloder fra et husdyrbrug. Transporter til og fra ejendommen sker hovedsagligt i dagtimerne og ventilationsanlæggene er nye.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjmålinger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, så den nuværende støjniveau kendes ikke.

Det vurderes ikke at være støjkloder på ejendommen, som vil medføre væsentlige støjgener for omkringboende. I denne vurdering indgår det, at der er god afstand til omkringboende.

Der stilles vilkår for den maksimale tilladte støjbelastning hos omkringboende i godkendelsen. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Thisted Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af husdyrbruget.

4.2.3.5 Lys

Ansøgers oplysninger:

Der anvendes lavenergi lysstofrør i de nye stalde og ved udskiftning af lysstofrør i den eksisterende stald udskiftes til lavenergirør.

Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringsystemet. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.

Der er belysning ved indgang til staldanlægget og hvor der er behov for arbejdsbelysning i mørke perioder. Tændes og slukkes efter behov. Der er ikke behov for døgnbelysning, der kan genere omgivelserne udenfor anlægget.

Thisted Kommunes vurdering:

Lysgener fra svineejendomme er begrænset, idet der er tale om lukkede staldanlæg. Det er Thisted Kommunes opfattelse, at belysning på ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende, eller at udgøre en væsentlig forstyrrelse i landskabet.

Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår til lys.

4.2.3.6 Fluer og skadedyr

Ansøger oplysninger:

Generel bekæmpelse sker ved tiltag, der skal sikre mod etablering af skadedyrsbestande i og omkring anlægget. Dette sker ved tiltag der kan forhindre redebygning, samt ved oprydning og fjernelse af gamle foderrester, herunder ensilagerester ved ensilagesiloerne

Fluegener

Søges undgået ved passende hygiejnetiltag omkring foder og foderopbevaring, og om nødvendigt ved kemisk bekæmpelse.

Al husdyrgødning håndteres som flydende og opbevares i overdækkede gyllebeholdere, hvilket vurderes at begrænse opformeringen af fluer.

Rottebekæmpelse

Gennemføres ved giftudlægning gennemført af autoriseret firma eller kommunens rottebekæmpelse

Thisted Kommunes vurdering:

Thisted Kommune vurderer, flue- og skadedyrbekæmpelse er tilstrækkeligt til, at fluer og skadedyr ikke kan medføre væsentlige gener for omgivelserne. Bekæmpelse af rotter er desuden omfattet af anden lovgivning.

4.2.3.7 Støv

Ansøgers oplysninger:

I forbindelse med levering af foder, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. kan der opstå støvgener. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støvgener fra levering af foder vil øges. Ansøger oplyser, at hovedparten af korn og sojaskrå aflæsses i påslag ved siloanlægget. Ved aflæsning i påslaget kan der forekomme støv ved anlægget.

Thisted Kommunes vurdering:

Støvgener vurderes primært at forekomme lokalt på ejendommen, og ikke være til væsentlig gene for omkringboende eller trafikanter. Det vurderes ikke at forekomme støvgener fra driften af husdyrbruget i et uacceptabelt omfang.

Der henvises til god landmandspraksis, at al transport til og fra ejendommen skal, for at begrænse støvgener, forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

4.2.3.8 Transport

Ansøgers oplysninger:

Ejendommen ligger i åbent landskab med adgang fra Røjkærvej der støder ud til Ydbyvej mod vest i åbent landbrugsland.

Fodertransporter er incl. korn, hvoraf en væsentlig del forventes indleveret i høstperioden.

Såfremt det er muligt søges vallemængden i ansøgte produktion øget, hvilket vil øge antallet af transportere.

En del af gyllen til udspretningsarealerne kommer fra ansøger andre ejendomme og køres som oftest direkte ud derfra (Bilag 5).

	Nudrift	Ansøgt drift
Dyretransporter til anlægget	48	52
Dyretransporter fra anlægget	52	104
Døde dyr	50	100
Fodertransporter	70	210
Valletransporter	100	100
Gylletransporter	200	540
Totalt	520	1106

Thisted Kommunes vurdering

Antallet og typerne af transportere til og fra Røjkærvej 1 vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt på forventes fra et husdyrbrug af denne type og størrelse. Det må forventes at den samlede transport er lidt større, da der ofte vil komme enkelte transportere fordelt over året fx olie.

Bedriftens udspretningsarealer ligger spredt men fordeler sig inden for 8 større og mindre områder, ejendommen er beliggende ud til en lokal kommune vej og det vurderes at kørsler til - og fra ejendommen kan ske frit på gode veje uden at genere omkringboende.

Der er ikke stillet vilkår mht. til transport på vejnettet, da det reguleres under anden lovgivning.

4.3 Påvirkning fra arealerne

4.3.1 Arealoversigt og drift af husdyrbruges arealer

Det samlede udspretningsareal (ejede og forpagtede arealer) til bedriften er på 847,41 ha.

Udbringningsarealerne ses på Bilag 12. Ejerforhold fremgår af Bilag 13

En del af udspretningsarealerne er beliggende op til/i nærheden af beskyttet natur fx heder, moser og overdrev, på nogle af markerne er der § 3 beskyttede søer. Kort med oversigt over udspretningsarealer og beskyttet natur er angivet i Bilag 10.

4.3.2 De generelle beskyttelsesniveauer

4.3.2.1 Jordbundstype

Det fremgår af ansøgningsskema 3219, at 4,31 ha af udbringningsarealerne er JB2 (finsandet jord), 18,32 ha er JB3 (Grovt lerblandet sandjord), 43,86 ha er JB4 (Finlerblandet sandjord), 571,1 ha er JB 5 (Grovt sandblandet lerjord), 9,72 ha er JB 6 (Fin sandblandet lerjord), 194,24 ha er JB7 (Lerjord) og 5,86 ha er JB8 (Svært lerjord).

4.3.2.2 Markvanding og dræn

Det fremgår af ansøgningen at mark 22-0, 28-0, 29-0, 30-0, 31-0, 32-0, 35-0, 35-1, 23-0, 26-0 og 77 er drænet, i alt 108,78 ha.
Ingen af arealerne bliver vandet.

4.3.2.3 Sædskifte

Det er i ansøgningen angivet, at arealerne drives med standardsædskifterne S2 og S4. Da beregningerne er foretaget på sædskifter som ikke afviger fra referencesædskiftet (og sædskiftet dermed ikke er brugt som virkemiddel) vurderes det, at der ikke er behov for, at stille vilkår om anvendelse af et specifikt sædskifte.

4.3.2.4 Nitratklasser

208,87 ha af udbringningsarealerne er beliggende i Nitratklasse 0, 1,06 ha i Nitratklasse 1 og 637,49 i Nitratklasse 3. Reduktionsprocenten bliver derfor 62,37 %, svarende til 0,87 DE/ha. Beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand er 48,4 kg N/ha. For at imødegå beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelses bilag 3, indgår det i det søgte projekt, at udbringningsarealerne drives med 6 % ekstra efterafgrøder ud over det generelle efterafgrødekrav.
Med et reelle dyretryk på 1,4 DE/ha og med en udvaskning af nitrat til overfladevand på 48,4 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet dermed overholdt, jf. beregninger i ansøgningsskema 3219.

Thisted Kommune stiller vilkår om at der etableres 6 % ekstra efterafgrøder ud over det lovpligtige krav. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.

4.3.2.5 Fosforklasser

Udspretningsarealerne ligger i fosforklasse 0 (743,65ha), fosforklasse II (94,07 ha) og fosforklasse III (9,7 ha).
Markerne 26, 28, 29 og 30 er lavbundslande og beliggende i okkerklasse 1, de er derfor manuelt flyttet til fosforklasse II i det elektroniske ansøgningssystem.

Arealerne tilføres 23.765,28 kg P, svarende til 28,0 kg P/ha/år, med det valgte sædskifte fraføres der 26,4 kg P/ha, overskuddet bliver derfor 1,6 kg P/ha. Det maksimalt tilladte fosforoverskud er netop 1,6 kg P/ha.

Projektet indebærer ikke særlige virkemidler til at imødegå fosforudvaskning, og beskyttelsesniveauet for fosfor, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, er overholdt.

4.3.2.6 Grundvand

Ingen af udspretningsarealerne er beliggende i nitratfølsomme områder, jævnfør udpegningen i det digitale ansøgningssystem.

Mark 90-0, 91-0, 29-0, 28-0, 26-0, 23-0, 22-0, 35-1, 35-0, 30-0, 46-0, 47-0, 48-0, 12-1, 9-1, 12-0, 8-0, 7-0 ligger uden for område med drikkevandsinteresse.

Mark 117-0, 110-0, 110-1 115-0, 114-0, 114-1, 113-0, 86-0 ligger helt eller delvist inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

De resterende marker er beliggende helt eller delvis i område med drikkevandsinteresser.

Mark 127-0, 40-0, 97-0, 30-0, 110-0, 103-0, 102-0, 111-1, 111-0, 101-0 og 111-2 er beliggende inden for indvindingsopland for vandværker.

Mark 127-0 ligger delvist inden for 300 m hygiejnezone for Sdr. Ydby vandværk.

Mark 40-0, 97-0, 30-0 ligger delvist inden for 300 m hygiejnezone for Boddum Vandværk.

Mark 127-0 og 123-0 er delvist beliggende inden for indsatsområde mht. nitrat.

Thisted Kommune har foretaget scenarieberegninger der viser, at nitratudvaskningen til grundvand fra ovenstående arealer er 46 mg nitrat/l vand (Bilag 14).

Thisted Kommune vurderer, at der på grundlag af disse beregninger ikke stilles yderlige vilkår da niveauet er under 50 mg nitrat pr/l og der ikke er lavet indsatsplan i området med skærpet niveau.

4.3.2.7 Ammoniakfølsom natur

Mange af udspretningsarealerne grænser op til § 3 beskyttet natur, nogle af markerne omkranser søer. Udspretningsarealerne er tilpasset således at de tilgodeser den beskyttede § 3 natur. På mark 23 er der registeret en § 3 beskyttet mose, denne er efter aftale med Thisted Kommune sløjftet med krav om erstatningsnatur andetsteds (ved mark 26). Mosen på mark 23 vil blive af registeret fra kortene, når sagen er endelig af synet af Thisted Kommune. Mosen på mark 23 er medtaget i udspretningsarealer og tilsvarende er et areal trukket ud af mark 26.

Afskæringskriterierne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 3 omfatter ammoniakfordampning fra stald og lager. Fordampningen fra udbringningsarealerne i forbindelse med udbringning er som udgangspunkt ikke reguleret af afskæringskriterierne i bilag 3. Jævnfør Husdyrlovens § 19 skal kommunalbestyrelsen ved vurdering af en ansøgning om godkendelse sikre sig at, at husdyrbruget i øvrigt *kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.*

Thisted Kommune vurderer, at det bedste grundlag til at vurdere, om §19 overholdes, er afskæringskriterierne i bekendtgørelsens bilag 3.

4.3.2.8 Randzoner

Fra 1. august 2014 skal der udelukkende være randzoner om vandløb og søer, som enten er

1. klassificeret som offentlige efter § 9 i lov om vandløb, eller
2. beskyttet efter § 3 i lov om naturbeskyttelse, eller
3. omfattet af kravet om 2-meter bræmmer i § 69, stk.1, i lov om vandløb, eller

4. som der er fastsat miljømål for i de statslige vandplaner vedtaget i medfør af miljømålsloven (1. generations vandplaner), eller i bekendtgørelser om miljømål udstedt i medfør af lov om vandplanlægning (2. generations vandområdeplaner). Flere marker er omfattet af krav om randzoner og udspretningsarealerne er justeret derefter. Der er ikke udlagt randzoner i markerne ved Hellingsøvej/Oddesundvej selvom Hellingsø-Sindrup Å pt. er målsat B4 og dermed beskyttet i forhold til Naturbeskyttelseslovens § 3.

Thisted Kommune vurderer at åen i sin tid blev fejlklassificeret, idet begge ender af vandløbet er spærret fysisk. I kortmaterialet for vandområdeplanen 2015-2022 er den ikke længere målsat, Thisted Kommune vurderer derfor, at målsætningen er væk allersenest ultimo 2015 og at strækningen derfor ikke længere er omfattet af randzone. Thisted Kommune gør opmærksom på, at arealer udlagt som randzone ikke kan benyttes som udspretningsarealer og at det påhviler landmanden at identificere og udlægge randzoner.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Det fremgår af ansøgningen, at de generelle beskyttelsesniveauer for udvaskning af nitrat til overfladevand og grundvand, samt udvaskning af fosfor til overfladevand, er overholdt. Udbringningsarealerne ligger ikke i Natura 2000 områder, fredede områder eller lignende. Alle udspretningsarealer har vurderet ud fra luftfotos i en lang årrække været drevet i almindelig omdrift, dog har der ligget en ejendom på mark 113 - 0 indtil for få år siden. Hele arealer er nu inddraget til udspretningsareal.

En del udspretningsarealer ligger forholdsvis tæt på ammoniakfølsom natur, bufferzoner (§7 arealer) mv. andre længere væk. Da markdriften er uændret i ansøgt drift, vurderer Thisted Kommune, at der ikke grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet angivet i bekendtgørelsens bilag 3.

I forholdt til BAT ved anvendelse af husdyrgødning henvises der til, at Miljøstyrelsen i de vejledende BAT-standardvilkår beskriver, at udbringning af husdyrgødning anses for BAT, når de gældende regler for udbringning overholdes.

Før den søgte arealdrift kan godkendes, skal der foretages en vurdering af udvaskningen i forhold til afskæringskriterierne for arealer der afvander til særlige sårbare Natura 2000 områder. Det skal således eftervises, at påvirkningen af nitrat og fosfor fra husdyrbruget ikke medfører risiko for skadevirkninger på Natura 2000.

4.3.3 Habitatvurderinger - Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU´s naturdirektiver: EF - fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionerne, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Udbringningsarealerne ved. Kærgården og Kobberøvej er grænsende op til Ramsarområde, Fuglebeskyttelsesområde og Habitatområde. Arealerne ved Boddum, Draget og Sdr. Ydby (de sydligste marker) grænser ligeledes op til Fuglebeskyttelsesområde og Habitatområde. Mark 7-0 og 9-3 er beliggende indenfor disse områder. De resterende områder er beliggende mellem 2,5 og 4 km fra Natura2000 områder. Driftsbygninger er beliggende udenfor Natura 2000 (Bilag 8).

Arealerne vest for Hurup samt delvist mark 10 -0 og 11-0 afvander direkte ud til "Nissum Bredning" og de resterende arealer til "Vest for Mors", mark 123-0, 136-0, 137-0, 49-0, 49-1 og til dels 43-0 og 135-0 via Dover Kil.

Før der træffes afgørelser i husdyrgodkendelses sager skal kommunalbestyrelsen vurdere om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller for de arter områderne er udpeget for eller bilag IV arter.

Det betyder at der udarbejdes en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav udover det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

4.3.3.1 Nitratudvaskningen i det ansøgte projekt

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledninger til at vurdere om der er behov for at stille skærpede krav mht. nitrat og fosfor. På dette grundlag vurdere Thisted Kommune hvorvidt ansøgningen er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen eller vil medføre en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 2-6.

Afskæringskriterierne er fastlagt på baggrund af Faglig rapport fra Danmarks Miljøundersøgelser nr. 787: "Effekter af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde". Kriterierne i Miljøstyrelsens notat er opstillet for, hvornår et husdyrbrugs andel af den samlede nitratudvaskning til et vandområde (fjorde, bredninger, bugte og kystnære områder) kan udelukkes at have skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskningen, herunder Natura 2000-områder og på levesteder og yngle- og rasteplasser for beskyttede arter: (afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter)

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland. (afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv)

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Ved vurderingen af om ovennævnte afskæringskriterier er overholdt, skal der i praksis først foretages en vurdering/screening af om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning jf. pkt. 1A-C. I givet fald den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde er faldende eller stagnerende (fordi andre forhold har medført en øget nitratudvaskning til det aktuelle vandområde), vil det ansøgte ikke i kumulation med andre projekter og planer have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

Herefter foretages en vurdering/screening af om det ansøgte i sig selv vil have en væsentlig virkning eller skadevirkning jf. pkt. 2A-B. Til brug for denne vurdering foretages en beregning af nitratudvaskningen fra det ansøgte, der stammer fra husdyrgødningen. Såfremt nitratudvaskningen udgør mindre end 5 pct./1 pct. af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, vil det ansøgte ikke i sig selv have en væsentlig virkning eller skadevirkning på det aktuelle vandområde.

I den såkaldte Waddensee-dom anvendes forsigtighedsprincippet, når det drejer sig om beskyttelsen af Natura-2000 områderne. Det vil sige, at i tilfælde af tvivl om, hvorvidt et konkret projekt vil påvirke et Natura 2000 område væsentligt, udløser dette en konsekvensvurdering. EF-domstolen tolker begrebet "væsentligt" som "når det på baggrund af objektive kriterier (i screeningen) ikke kan udelukkes, at projektet risikerer at skade bevaringsmålsætningen for lokaliteten", samt at "et projekt kun tillades, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt, uden rimelig tvivl, kan fastslås at der ikke er sådanne virkninger".

Dette screeningsafsnit skal belyse hvorvidt ovennævnte afskæringskriterier er overholdte. Hvis kommunen ikke i screeningen kan påvise, at projektet ikke påvirker Natura 2000 området, skal der laves en konsekvensvurdering, hvor der er mulighed for at stille skærpede vilkår ved brug af bilag 4 i godkendelsesbekendtgørelsen.

Jævnfør oplysninger om dyretrykkets udvikling på

<http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm> kan Thisted Kommune konstatere, at husdyrtrykket er faldet fra 50.436,8 De DE i 2007 til 46.949,5 DE i 2012 i oplandet til Nissum Bredning. Thisted Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

Jævnfør oplysninger om dyretrykkets udvikling på

<http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm> kan Thisted Kommune konstatere, at husdyrtrykket er faldet fra 66.956,1 DE i 2007 til 63.360,8 DE i 2012 i oplandet til "Vest for Mors". Thisted Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

4.3.3.2 Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r).

I forhold til afskæringskriterium pkt. 2 er der foretaget en beregning af den samlede nitratudvaskning fra det ansøgte udspretningsareal i de respektive kystoplande og følsomme søer, som efterfølgende er holdt op imod den samlede nitratudvaskning fra hele oplandet til Nissum Bredning og "Vest for Mors" og Dover Kill.

Kystoplande - Vest for Mors og Nissum Bredning

Størstedelen af udspretningsarealerne ligger i opland til "Vest for Mors" eller Nissum Bredning. Beregninger viser at udvaskningen af nitrat fra disse arealer til kystoplandene udgør 0 % (Bilag 15).

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de oplande, hvor der er harmoniarealer og Thisted Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i kystoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I de aktuelle kystoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Overfladevande - Dover Kill

Nogle af udspretningsarealerne ligger i opland til Dover Kill, beregninger viser at udvaskningen af nitrat fra disse arealer udgør 0,7 %. Afskæringskriteriet for er på 1 % for vandområder der karakteriseres som et lukket bassin.

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de oplande, hvor der er harmoniarealer og Thisted Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i søoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I det aktuelle søopland overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Kommunens samlede vurdering

Thisted Kommune har foretaget en konkret vurdering af udvaskningen af kvælstof til vandmiljøet i nærliggende Natura 2000 områder. Samt set vurderes det, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil give anledning til væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand til Natura 2000 områder.

Projektet kan derfor godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

4.3.3.3 Fosforudvasning i det ansøgte projekt

Den tilgængelige forskningsbaserede viden om udvaskning af fosfor fra udbringningsarealer er begrænset. Erosionsbetingede tab, brinkerosion og udvaskning via drænedede lavbundsjorder udgør de væsentligste risici for fosfortab til vandmiljøet. Lavbundsarealer, skrånede arealer, grøftede eller drænedede arealer samt arealer, der ligger tæt på søer og vandløb, er således risikoarealer.

For jorder der hverken er lavbundsarealer, kunstigt drænedede eller erosionstruede, er udvaskning det største risikoelement. Selv om fosfortabet fra landbrugsjorden til vandmiljøet – set i forhold til landbrugsjordens fosforpulje (i gennemsnit 4.700 kg P/ha) er begrænset (0,3 – 0,5 kg P/ha) kan det være kritisk for vandkvaliteten i specielt søer og fjorde¹ På højbundsarealer er jordens fosforbindingskapacitet generelt stor. Efterhånden som jorden mættes med fosfor, falder bindingskapaciteten, og fosforkoncentrationen i jordvæsken stiger. Dermed stiger også risikoen for udvaskning til vandmiljøet. De største tabsposter af fosfor stammer fra brinkerosion, cirka 50 % af det dyrkningsbetingede fosfortab², mens fosfortab fra drænedede jorder er en anden stor tabspost. I et tre-årig

---

¹ Rapport fra fosforfokusgruppen, VMPIII, 2004

² Jf. materiale udarbejdet i fbm. forarbejdet til VMP III (Poulsen og Rubæk, 2005)

forskningsprojekt³ i Odense Å blev det målt hvordan fosfor var bundet i suspenderet jord. Fosfor i suspenderet jord er på alle årstider primært bundet til jernforbindelser med et gennemsnit på 59 %. Jernbundet fosfor og let absorberet fosfor er umiddelbart biotilgængelige i søer og fjorde. Risikoarealer defineres som arealer, hvor der generelt er øget risiko for tab af fosfor til vandmiljøet ved udvaskning, jorderosion og overfladeafstrømning. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for fosforoverskud til overfladevande, skal der stilles krav afhængig af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Derudover skal terrænhældningen også tages med i risikovurderingen. Det søgte projekts fosforbelastning af "Vest for Mors", Nissum Bredning og Dover Kill, er beregnet ud fra Miljøstyrelsens Wiki-vejledning,

http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx#Husdyrvejledning.Fosfor+-+Vurdering_Konkret_vurdering_af_påvirkning_af_overfladevande_med_fosfor_5.

Belastningen fra øvrige kilder er ukendt, men af hensyn til forsigtighedsprincip, er denne belastning sat til 0. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på 0,08 kg P/ha og dyrkede arealer i gennemsnit et tab på 0,2 kg P/ha. I landbrugsjorden er i ophobet i gennemsnit 2000 kg P/ha i pløjelaget. 752,45 ha er beliggende i fosforklasse 0 og 94,07 ha er beliggende i fosforklasse 2

Kystoplande - Vest for Mors og Nissum Bredning

Det generelle fosfor krav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt. Beregninger viser at påvirkningen af fosfor til "Vest for Mors" og Nissum Bredning er hhv. 0,02 % og 0,01% (Bilag 15). Kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er dermed overholdt, da grænsen er 5 %.

Overfladevande - Dover Kill

Det generelle fosfor krav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt. Beregning viser at påvirkningen af fosfor fra udspretningsarealerne til Dover Kill er på 0,25 %. Kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er dermed overholdt, da grænsen 5% (Bilag 16)

Thisted Kommunens vurdering

Thisted kommune har foretaget en konkret individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Thisted Kommune vurderer at en fosforudvaskning på 0,01 - 0,25 % af den samlede udvaskning til sårbare vandområder ikke i sig selv udgør en risiko for skadevirkning eller forværring på udpegningsgrundlaget. Afskæringskriterierne for påvirkning af Natura 2000 områder er overholdt. Projektet kan derfor godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

4.3.3.4 Risikoarealer i relation til terrænforhold

Der er foretaget en vurdering af alle udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevand er skrånende (>6 °) eller stærkt skrånende (>12 °), er der stor risiko for overfladisk nærringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnet til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til

---

³ VMPIII forskningsprojekt BUFFALO-P

afhjælpning heraf iværksættes. Ved terrænhældninger $< 6^\circ$ vurderes terrænet i relation til omkringliggende område. I vurdering af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbsstrækninger, søer og kystområder mv. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfriezoner eller ændret markdrift, såsom køreretning er tilstrækkelig til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at det pågældende udspretningsareal kan indgå i driften.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Ved gennemgang af bedriftens egne arealer konkluderes det, at mark 3-0, 55-0, 76-0, 76-2, 76-3, 80-0, 131-0, 52-0 og 11-0 ligger nærmere end 20 meter fra vandløb/sø og terrænhældningen er over 6 grader. Arealerne må som udgangspunkt ikke anvendes som harmoniareal. Dog kan flydende husdyrgødning udbringes, hvis det nedfældes parallelt med vandløbet/søbredden. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

5 Bilag IV – arter

Medlemslandene i EU skal i henhold til habitatdirektivets artikel 12 indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor. En tilladelse eller godkendelse må ikke kunne beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller raste-områder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre- og plantearter, der er listet i habitatdirektivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF fuglebeskyttelsesdirektiv.

I den daglige drift og hovedsageligt ved driftsændringer er det lodsejers eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV – arter i området. overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt-og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Til bedriften ejes og forpagtes ca. 850 ha omdriftsarealer. Der sker ikke ændringer i markdriften ved det ansøgte projekt. De nye stalde bygges i umiddelbar sammenhæng med eksisterende bygninger.

Kommunen har ikke kendskab til, at der er registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i umiddelbar nærhed af anlægget eller på udbringningsarealerne i det ansøgte projekt.

Enkelte andre arter omfattet af bilag IV kan dog have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, faglig rapport fra DMU nr. 635, NOVANA artsovervågning samt kommunens kendskab til området at gælde for:

- **Dam-flagermus, vandflagermus, langøret flagermus:** Arterne er ikke registreret på ejendommen eller de tilhørende udspretningsarealer. Småflagermus har ofte ophold i gamle træer eller gamle bygninger. De søger ofte føde langs ledelinjer fx vandløb, alléer mv.

På baggrund af de insektædende flagermus´ livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse, da der fældes ikke træer, læhegn mv. i forbindelse med projektet og der sker ikke brud på eller forringelse af ledelinjer.

Der sker ingen ændringer i arealdriften, projektet vurderes derfor ikke have negativ indflydelse på flagermusenes levesteder – eller vilkår.

- **Birkemus:** Birkemusen findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. De fleste observationer af birkemus er gjort i Thy, hvor bestanden synes at være størst. Her er arten ikke blot knyttet til nogle få steder, men virker vidt udbredt helt fra det sydligste Thy til Thisted i nord. Nord for Thisted bliver fundene mere spredte

Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord.

Arten er ikke registreret på ejendommen eller de tilhørende udspretningsarealer, men potentielle levesteder kunne være enge og overdrev grænsende op til udspretningsarealerne. Da der ikke inddrages nye arealer i markdriften som potentiel kunne være levested for birkemusen, anses projektet ikke at have negativ indflydelse på birkemusens levesteder – eller vilkår.

- **Odder:** Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland. Odderen lever i tilknytning til vådområder. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især søer og moser med store rørskovsområder. Iflg. NOVANAS artsovervågning er der observeret tegn på, at der lever oddere i å-systemerne omkring Draget og ved Boddum Strandenge/Fugleø Strandenge. Åsystemerne er forholdsvis tæt på udspretningsarealerne, men da der ikke sker ændringer i arealdriften vurderes projektet ikke at have negativ indflydelse på odderens levesteder – eller vilkår.
- **Markfirben:** Markfirbenet forekommer spredt i store dele af landet. Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskrånninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. solvendte skrånninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Disse solvendte skrånninger er af altafgørende for markfirbenet. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Arten er ikke registreret nær ejendommen eller på de tilhørende udspretningsarealer. Da der ikke ændres på markdriften i forbindelse med projektet eller inddrages arealer som kunne være potentielle levesteder for firben fx diger og der sker ikke brud på diger, vurderes projektet ikke at have negativ indflydelse på markfirbenets levesteder – eller vilkår.

- **Stor vandsalamander:** Stor vandsalamander er udbredt i det meste af Danmark. I store dele af Vest- og Nordjylland forekommer den kun meget sporadisk eller mangler helt. Arten er sårbar over for både påvirkning af vandhuller og af levesteder på land. Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt,

at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet. Næringsberigelse, fx som følge af gødningspåvirkning, forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til. For alle søer over 100 m² er der indført 10 m randzone, hvilket begrænser næringsstofftilførslen.

I 2011 registrerede Thisted Kommune forekomst af stor vandsalamander i et vandhul ca. 300 m sydvest for ejendommen, der blev ikke registret andre bilag IV arter. Da der ikke ændres på markdriften i forbindelse med projektet eller inddrages arealer som er tidligere vådområde/søer/vandhuller, vurderes projektet ikke at have negativ indflydelse på stor vandsalamander's levesteder – eller vilkår.

Strandtudse: Strandtudsens findes i Danmark i klitheden langs vestkysten, på strandene i Limfjorden, langs de indre danske kystlinjer, langs fjordene mv. Strandtudsens foretrækker temporære, lysåbne vandsamlinger, hvor ynglen kan udvikles meget hurtigt. I sådanne vandsamlinger er der få dyr, der kan spise haletudserne, og få dyr, der konkurrerer med haletudserne om føden. Disse miljøer findes i klithedens fugtige lavninger, i fugtige klitlavninger og langs bredden af større næringsfattige søer. Langs de indre danske kyststrækninger eksisterer disse miljøer som lavvandede områder på afgræssede strandenge, i afsnørede strandsøer samt fugtige lavninger omkring kystlaguner. På grund af valget af udtørrende yngleområder og kravet om solåbenhed, svinger såvel yngleforsøg som ynglesucces meget fra år til år. Hvis der går nogle år, hvor strandtudsens ikke har ynglesucces, vil de fleste hanner være stedfaste, og en ødelæggelse af yngleområdet kan medføre, at små bestande uddør, selv hvis der opstår andre egnede yngleområder i omegnen. Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved fx græsning. Hvad angår vandstand, kan 5-10 cm fra eller til være afgørende for, at vandsamlingen udtørres på det rette tidspunkt. Det betyder fx, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecyklus.

Arten er ikke registreret nær ejendommen eller på de tilhørende udspretningsarealer. Strandtudsens yngle- og rasteområder vandhuller, enge og strandenge der som oftest er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, disse arealer indgår ikke i udspretningsarealet. Da der ikke ændres på markdriften i forbindelse med projektet eller inddrages arealer som er tidligere vådområde/søer/vandhuller, vurderes projektet ikke at have negativ indflydelse på markfirbenets levesteder – eller vilkår.

- **Spidssnudet frø:** Spidssnudet frø er den almindeligste paddeart i Danmark. Hvis der er vandhuller i eller nær et projektområde, kan man som udgangspunkt altid forvente forekomst af spidssnudet frø, indtil det modsatte er sandsynliggjort. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk. I

vandhuller med fisk er ynglesuccesen størst, hvis der er en tæt sumpvegetation, hvor haletudserne kan skjule sig for fiskene.

Da der ikke inddrages nye arealer til udbringning fx søer og tætheden af søer bibeholdes samt projektet ikke indebærer yderlig dræning, forventes projektet ikke at have negativ indflydelse den spidssnudet frøes levesteder – eller vilkår. Som oftest er levestederne allerede beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og §3 søer er omfattet af 10 m randzoner som forbedrer artens levevilkår.

- **Andre dyre – og plantearter:**

Thisted Kommune er bekendt med at der er registreret forekomst af eng ensian (*Gentianella uliginosa*) i området ved Fuglsø Strandenge – Boddum. Eng ensian er på den danske Rødliste over udryddelsestruede dyr og planter. Strandengene ved Boddum er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og der må ikke foretages ændringer i tilstandens af disse.

Da der ikke sker ændringer i anvendelsen af udspretningsarealerne, vurderes projektet i sig selv ikke at have negativ indflydelse på forekomsten af eng ensian på Fugleø Standeng.

Thisted Kommune er ikke bekendt med forekomster af *andre* planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer.

I DOF database er indsamlet data for en række lokaliteter tæt på udspretningsarealer. Ved gennemgang af data fra disse lokaliteter, blev der ikke fundet data for bilag IV arter eller rødlistearter.

Mange af bilag IV arternes yngle – og rasteområder omfattet af generel beskyttelse. En stor del af områderne er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og på disse områder må der ikke ske ændringer i tilstanden. Omkring vandløb og søer er der indført 10 m randzone, hvilket mindsker næringsstof tilførslen, mindsker pesticidafdrift og sikrer ro til de arter, som graver sig ned i dvaleperioden. På en del af udspretningsarealerne findes der § 3 søer, de ovenstående tiltag optimerer disse søer som potentielle levesteder for bilag IV arter.

Gennem generel regulering, er der indført tiltag der mindsker ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning fx krav om nedfældning, disse tiltag forbedrer også bilag IV arternes livsbetingelser, da det bl.a. forhindrer tilgroning af yngle- og rasteområder.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Thisted Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektives bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Thisted Kommune vurderer, at driften af udbringningsarealerne ikke indebærer forringelsen af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for at opnå gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelig konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jf. Bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.

6 Alternative løsninger, 0- alternativ og husdyrbrugets ophør

Ansøgers oplysninger

Foranstaltninger ved ophør af produktionen:

Staldene og foderlagre tømmes og rengøres. Gylle udbringes i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsen. Den fremtidige anvendelse af anlægget vurderes.

0-alternativet og alternative løsninger

Staldanlægget er relativt nyt, og vil kunne fungere uændret i en del år.

Bedriften som helhed har brug før øget staldkapacitet til slagtesvineproduktionen

For bedriften som helhed, hvor der er en smågriseproduktion fra et større sohold, er der behov for en udvidelse af staldkapaciteten for selv at kunne færdigproducere smågrisene fra egen produktion.

Uændret produktion i nærværende staldsystem vil ikke opfylde målet om, at kunne færdigproducere alle smågrise fra eget sohold selv.

Da der er mangel på staldkapacitet til produktion af bedriftens egen smågriseproduktion, er det ikke relevant at vurdere andre produktioner på denne ejendom.

Kommunes bemærkninger og vurdering

Thisted Kommune vurderer, at der er valgt en løsning, der muliggør en rentabel produktion, der efterlever de gældende lovkrav og emissionsgrænseværdier på området, og som derfor ikke giver anledning til væsentlige negative påvirkninger af det omkringliggende miljø.

0-alternativet beskriver forholdene hvis godkendelsen ikke tages i brug. 0-alternativet vil sandsynligvis betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned eller en nedtrapning/ophør af produktionen.

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres.

Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring gården ikke øges yderligere.

Det er Kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen ikke påvirker lokalområdet i væsentlig negativ retning.

Der stilles vilkår om, at ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler på ejendommen tømmes. Alle staldanlæg skal rengøres og alt affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning. Thisted Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, her under bygninger, silo – eller tankanlæg

En grundig oprydning efter et eventuelt produktionsophør sikrer, at der ikke vil være risiko for udslip af miljøskadende stoffer og at der ikke vil være efterladenskaber der kan tiltrække skadedyr til gener for omgivelserne.

På baggrund af ansøgers oplysninger og med udgangspunkt i det stillede vilkår, er det herefter Thisted Kommune vurdering, at der foretages de nødvendige tiltag ved et eventuelt produktionsophør på ejendommen.

7 Egenkontrol og dokumentation

Ansøgers beskrivelse

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF⁴ defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

- Der foretages jævnlige produktionskontroller over produktion og forbrug af foder og hjælpestoffer i husdyrproduktionen.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Personale med arbejdsopgaver vil blive vejledt i beredskabsplanen.
- Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.
- Det sikres at personalet er uddannet og løbende efteruddannes til at varetage de opgaver der arbejdes med på bedriften.
- Medicinforbrug registreres jf. lovgivningen og håndteres i øvrigt i samarbejde med dyrlægen.
- Sprøjtemidler: Forbrug registreres i overensstemmelse med lovgivningen. Opgaven håndteres på anden ejendom

Manualer/retningslinier

Slagtesvineproduktion er en enkel produktion uden mange forskelligartede rutiner. Da der ikke håndteres markdrift er der ikke udarbejdet egentlige manualer for rutiner på ejendommen.

Medarbejdere og driftsledere vil udføre følgende arbejdsopgaver:

- Indsættelse og udlevering af svin
- Rengøringsopgaver
- Daglig kontrol, sundhedsregistrering og sygdomsbehandling, herunder registrering af udførte behandlinger.
- Overordnet foderberegning i foderanlægget foretages af drifledere/ejere.

Kommunens vurdering

---

⁴ Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Ansøger har redegjort for, at der på ejendommen lægges fokus på korrekt planlægning af aktiviteter på anlægget, herunder bl.a. gyllehåndtering, vand- og energiforbrug samt affaldshåndtering.

Der er stillet vilkår om at beredskabsplan opdateres årligt, opbevares synligt på ejendommen og at indholdet er kendt af de ansatte. Der er desuden stillet vilkår om at ejendommen skal screenes af energifaglig konsulent. Anvendelse af bedste tilgængelige teknik i er beskrevet under de enkelte punkter i afsnit 3.2.2

Det er Thisted Kommunes vurdering, at ejendommens valg af managementtiltag til at nedbringe miljøbelastningen lever op til kravet om anvendelse af BAT.

8 Thisted Kommunes vurdering af husdyrbruget

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug har til formål at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, jord og undergrund, samt at begrænse lugt-, lys-, støv-, støj-, og fluegener fra husdyrbrug. Desuden tilsigter loven at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik. Virksomheden skal derfor indrettes og drives på en sådan måde, at anvendelsen af ressourcer, herunder energiforbrug og affaldsfrembringelse begrænses mest muligt.

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og Thisted Kommune gør opmærksom på, at reglerne, som de fremgår der, til enhver tid skal overholdes.

Thisted Kommunes vurdering:

Fælles for såvel ansøger som myndighed er, at det er vigtigt at der godkendes et projekt med forudsætninger og vilkår som er mulige for ansøger at efterleve og indpasse i den daglige drift på ejendommen. Det er Thisted Kommunes opfattelse, at projektet er udarbejdet i tæt dialog og samarbejde mellem myndighed, ansøger og dennes konsulent, med henblik på at opnå dette fælles mål.

Thisted Kommune vurderer, at der med det ansøgte projekt og de i denne godkendelse stillede vilkår er meddelt godkendelse af et projekt der:

- Ikke medfører væsentlige gener for naboer
- Anvender de bedste tilgængelige teknologier for netop denne ejendom
- Ikke indebærer væsentlig forurening af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredede, udepeget som internationale naturbeskyttelsesområder eller udpeget som særligt sårbare overfor næringsstofpåvirkning
- Ikke medfører negativ påvirkning af de landskabelige værdier
- Overholder de i loven fastsatte afskæringskriterier gældende for husdyrbrug omfattet af lovens § 12.

9 Bilag

Bilag 1 Husdyrbrugets beliggenhed

Bilag 2 Oversigts plan

Bilag 3 Placering i forhold til naboer

Bilag 4 Notat om teknik til lugtreduktion mv.

Bilag 5 Transportveje

Bilag 6 Kapacitets erklæring

Bilag 7 Beredskabsplan

Bilag 8 Natura 2000 områder nær husdyrbruget

Bilag 9 § 7 natur omkring ejendommen

Bilag 10 § 3 beskyttet natur omkring ejendommen

Bilag 11 Besigtigelse af § 3 beskyttede moser – Røjkærvej 1 – 30 september 2013

Bilag 12 – Areal oversigt med marknumre og ejerforhold

Bilag 13 Ejerforhold – arealer

Bilag 14 – Nitratudvaskning til grundvand

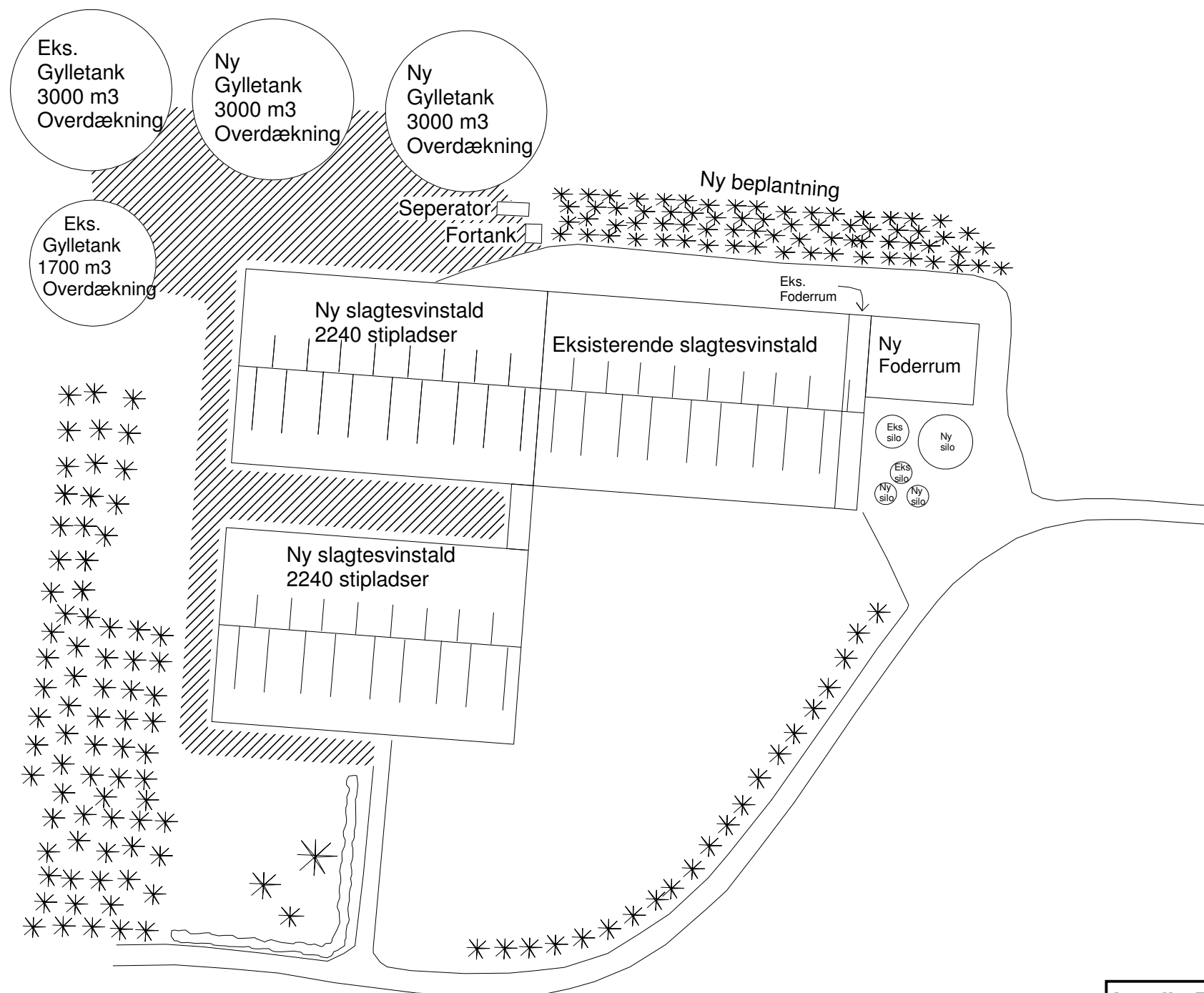
Bilag 15 Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevand (Kyst)

Bilag 16 Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

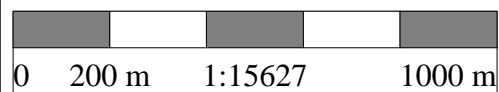
Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

LandboThy			
<small>Silstrupvej 12, 7700 Thisted Tlf. 96185738 Fax.</small>			
Oversigtsplan		J.Nr.	
Røjkærvej 1, 7760 Hurup		Målforhold: 1:1000	
Dato: 11.03.2011 / 11:46:14		Init.: mlm	

Bilag 3 - Placering i forhold til naboer

Thisted den 9. maj 2014

Notat om teknik til lugtreduktion vedr. ansøgt miljøgodkendelse til Røjkærvej 1

Der er i det ansøgte regnet med en reel lugtreduktion på 28,31 % i hver af de nybyggede staldafdelinger.

I ansøgningssystemet er det i øjeblikket kun muligt at beregne lugtreduktionstiltag indsat som rensning af ventilationsluften. I nærværende ansøgning er der derfor for at sikre nærmeste nabo mod lugtgener indtastet en lugtreduktionseffekt på 31% ved en drifttid på 8000 timer årligt, hvilket giver en realiseret effekt på 28,31%.

Der er undersøgt andre lugtreducerende metoder, hvor bl.a. ugentlig udslusning af gyllen i nyligt afsluttede undersøgelser viser en lugtreducerende effekt på over 30%. Teknologien forventes optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste i nær fremtid (inden udgangen af 2014), idet materialet er indsendt til Miljøstyrelsen.

Der anmodes om, at miljøgodkendelsen vedrørende I/S Brunshøjgårds ejendom, Røjkærvej 1, udformes, så der er frit valg vedr. den anvendte teknologi til lugtrensning, hvilket vil være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger og flere afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet.

På vegne af I/S Brunshøjgaard

Med venlig hilsen

Jørgen Røhrmann
Miljøkonsulent cand. agro.
Silstrupparken 2, 7700 Thisted
Tlf 96185730 Fax 96175351
e-mail jr@landbothy.dk

Nr 61-0
6.71 Ha
0.35 Ha

Nr 86-0
13.08 Ha

Nr 85-0
0.72 Ha
Nr 80-0
87.2 Ha
Nr 83-0
11.73 Ha
Nr 82-0
7.85 Ha
Nr 118-0
7.89 Ha
Nr 114-0
2.92 Ha
Nr 115-0
3.72 Ha
Nr 116-0
5.85 Ha

Nr 117-0
13.63 Ha
Nr 108-0
16.73 Ha
Nr 110-1
4.93 Ha
Nr 108-2
4.93 Ha
Nr 108-7
0.97 Ha

Nr 102-0
16.61 Ha
Nr 101-1
51.4 Ha
Nr 105-1
16.16 Ha

Nr 90-0
3.88 Ha
Nr 92-0
26.4 Ha
Nr 62-0
16.4 Ha

Nr 52-0
9.72 Ha
Nr 23-0
10.52 Ha
Nr 10-0
10.52 Ha
Nr 11-0
29.65 Ha

Nr 23-0
4.9 Ha

Nr 78-0
8.8 Ha

Nr 8-0
8.76 Ha

Nr 79-0
5.01 Ha
Nr 41-1
16.58 Ha
Nr 40-05-0
8.58 Ha
Nr 4-0
23.2 Ha
Nr 7-0
3 Ha

Nr 136-0
15.97 Ha
Nr 137-0
6.14 Ha
Nr 138-0
15.5 Ha
Nr 125-02
10.72 Ha
Nr 125-01
10.72 Ha
Nr 127-015
19.08 Ha
Nr 125-10
22.65 Ha
Nr 125-11
22.65 Ha
Nr 125-12
22.65 Ha
Nr 125-13
22.65 Ha
Nr 125-14
22.65 Ha
Nr 125-15
22.65 Ha
Nr 125-16
22.65 Ha
Nr 125-17
22.65 Ha
Nr 125-18
22.65 Ha
Nr 125-19
22.65 Ha
Nr 125-20
22.65 Ha
Nr 125-21
22.65 Ha
Nr 125-22
22.65 Ha
Nr 125-23
22.65 Ha
Nr 125-24
22.65 Ha
Nr 125-25
22.65 Ha
Nr 125-26
22.65 Ha
Nr 125-27
22.65 Ha
Nr 125-28
22.65 Ha
Nr 125-29
22.65 Ha
Nr 125-30
22.65 Ha
Nr 125-31
22.65 Ha
Nr 125-32
22.65 Ha
Nr 125-33
22.65 Ha
Nr 125-34
22.65 Ha
Nr 125-35
22.65 Ha
Nr 125-36
22.65 Ha
Nr 125-37
22.65 Ha
Nr 125-38
22.65 Ha
Nr 125-39
22.65 Ha
Nr 125-40
22.65 Ha
Nr 125-41
22.65 Ha
Nr 125-42
22.65 Ha
Nr 125-43
22.65 Ha
Nr 125-44
22.65 Ha
Nr 125-45
22.65 Ha
Nr 125-46
22.65 Ha
Nr 125-47
22.65 Ha
Nr 125-48
22.65 Ha
Nr 125-49
22.65 Ha
Nr 125-50
22.65 Ha
Nr 125-51
22.65 Ha
Nr 125-52
22.65 Ha
Nr 125-53
22.65 Ha
Nr 125-54
22.65 Ha
Nr 125-55
22.65 Ha
Nr 125-56
22.65 Ha
Nr 125-57
22.65 Ha
Nr 125-58
22.65 Ha
Nr 125-59
22.65 Ha
Nr 125-60
22.65 Ha
Nr 125-61
22.65 Ha
Nr 125-62
22.65 Ha
Nr 125-63
22.65 Ha
Nr 125-64
22.65 Ha
Nr 125-65
22.65 Ha
Nr 125-66
22.65 Ha
Nr 125-67
22.65 Ha
Nr 125-68
22.65 Ha
Nr 125-69
22.65 Ha
Nr 125-70
22.65 Ha
Nr 125-71
22.65 Ha
Nr 125-72
22.65 Ha
Nr 125-73
22.65 Ha
Nr 125-74
22.65 Ha
Nr 125-75
22.65 Ha
Nr 125-76
22.65 Ha
Nr 125-77
22.65 Ha
Nr 125-78
22.65 Ha
Nr 125-79
22.65 Ha
Nr 125-80
22.65 Ha
Nr 125-81
22.65 Ha
Nr 125-82
22.65 Ha
Nr 125-83
22.65 Ha
Nr 125-84
22.65 Ha
Nr 125-85
22.65 Ha
Nr 125-86
22.65 Ha
Nr 125-87
22.65 Ha
Nr 125-88
22.65 Ha
Nr 125-89
22.65 Ha
Nr 125-90
22.65 Ha
Nr 125-91
22.65 Ha
Nr 125-92
22.65 Ha
Nr 125-93
22.65 Ha
Nr 125-94
22.65 Ha
Nr 125-95
22.65 Ha
Nr 125-96
22.65 Ha
Nr 125-97
22.65 Ha
Nr 125-98
22.65 Ha
Nr 125-99
22.65 Ha
Nr 125-100
22.65 Ha

Nr 97-0
19.97 Ha
Nr 40-02
19.97 Ha

Nr 16-0
19.97 Ha
Nr 1-0
19.97 Ha
Nr 13-0
19.97 Ha
Nr 14-0
19.97 Ha

Nr 9-3
7.52 Ha
Nr 9-1
8.97 Ha
Nr 9-2
8.97 Ha
Nr 9-4
8.97 Ha
Nr 9-5
8.97 Ha
Nr 9-6
8.97 Ha
Nr 9-7
8.97 Ha
Nr 9-8
8.97 Ha
Nr 9-9
8.97 Ha
Nr 9-10
8.97 Ha
Nr 9-11
8.97 Ha
Nr 9-12
8.97 Ha
Nr 9-13
8.97 Ha
Nr 9-14
8.97 Ha
Nr 9-15
8.97 Ha
Nr 9-16
8.97 Ha
Nr 9-17
8.97 Ha
Nr 9-18
8.97 Ha
Nr 9-19
8.97 Ha
Nr 9-20
8.97 Ha
Nr 9-21
8.97 Ha
Nr 9-22
8.97 Ha
Nr 9-23
8.97 Ha
Nr 9-24
8.97 Ha
Nr 9-25
8.97 Ha
Nr 9-26
8.97 Ha
Nr 9-27
8.97 Ha
Nr 9-28
8.97 Ha
Nr 9-29
8.97 Ha
Nr 9-30
8.97 Ha
Nr 9-31
8.97 Ha
Nr 9-32
8.97 Ha
Nr 9-33
8.97 Ha
Nr 9-34
8.97 Ha
Nr 9-35
8.97 Ha
Nr 9-36
8.97 Ha
Nr 9-37
8.97 Ha
Nr 9-38
8.97 Ha
Nr 9-39
8.97 Ha
Nr 9-40
8.97 Ha
Nr 9-41
8.97 Ha
Nr 9-42
8.97 Ha
Nr 9-43
8.97 Ha
Nr 9-44
8.97 Ha
Nr 9-45
8.97 Ha
Nr 9-46
8.97 Ha
Nr 9-47
8.97 Ha
Nr 9-48
8.97 Ha
Nr 9-49
8.97 Ha
Nr 9-50
8.97 Ha
Nr 9-51
8.97 Ha
Nr 9-52
8.97 Ha
Nr 9-53
8.97 Ha
Nr 9-54
8.97 Ha
Nr 9-55
8.97 Ha
Nr 9-56
8.97 Ha
Nr 9-57
8.97 Ha
Nr 9-58
8.97 Ha
Nr 9-59
8.97 Ha
Nr 9-60
8.97 Ha
Nr 9-61
8.97 Ha
Nr 9-62
8.97 Ha
Nr 9-63
8.97 Ha
Nr 9-64
8.97 Ha
Nr 9-65
8.97 Ha
Nr 9-66
8.97 Ha
Nr 9-67
8.97 Ha
Nr 9-68
8.97 Ha
Nr 9-69
8.97 Ha
Nr 9-70
8.97 Ha
Nr 9-71
8.97 Ha
Nr 9-72
8.97 Ha
Nr 9-73
8.97 Ha
Nr 9-74
8.97 Ha
Nr 9-75
8.97 Ha
Nr 9-76
8.97 Ha
Nr 9-77
8.97 Ha
Nr 9-78
8.97 Ha
Nr 9-79
8.97 Ha
Nr 9-80
8.97 Ha
Nr 9-81
8.97 Ha
Nr 9-82
8.97 Ha
Nr 9-83
8.97 Ha
Nr 9-84
8.97 Ha
Nr 9-85
8.97 Ha
Nr 9-86
8.97 Ha
Nr 9-87
8.97 Ha
Nr 9-88
8.97 Ha
Nr 9-89
8.97 Ha
Nr 9-90
8.97 Ha
Nr 9-91
8.97 Ha
Nr 9-92
8.97 Ha
Nr 9-93
8.97 Ha
Nr 9-94
8.97 Ha
Nr 9-95
8.97 Ha
Nr 9-96
8.97 Ha
Nr 9-97
8.97 Ha
Nr 9-98
8.97 Ha
Nr 9-99
8.97 Ha
Nr 9-100
8.97 Ha

Nr 30-031-0
9.84 Ha
Nr 29-032-0
5.66 Ha
Nr 28-033-0
10.59 Ha
Nr 27-034-0
0.34 Ha
Nr 31-0
10.59 Ha
Nr 32-0
0.34 Ha
Nr 33-0
10.59 Ha
Nr 34-0
0.34 Ha
Nr 35-0
10.59 Ha
Nr 35-1
0.34 Ha
Nr 36-0
10.59 Ha
Nr 37-0
0.34 Ha
Nr 38-0
10.59 Ha
Nr 39-0
0.34 Ha

Nr 60-0-1
4.31 Ha
Nr 60-1
6 Ha

Erklæring vedrørende tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning

Vedrørende Ejendommen
Røjkær
Røjkærvej 1
7760 Hurup

Thisted den 14.02.2011

Opbevaringskapacitet

Gylle

Efter udvidelse vil gødningproduktionen være

27090 slagtesvin à 0,51 m ³	13800 t
Tilledt vaskevand vaskeplads sevicerum	<u>50 t</u>
Ialt	13850 t

Gyllekapacitet

Eksisterende gylletanke 1800 m ³ +3000 m ³	4800 m ³
To nye gylletanke à 3000 m ³	6000 m ³
Kanaler og fortanke	1200 m ³
Ialt	12000 m ³ svarende til 10,4 mdr.

Med den angivne produktion af gylle og dybstrøelse er opbevaringskapaciteten i den ansøgte produktion tilstrækkelig

Jørgen Røhrmann
Miljøkonsulent Cand. agro

Beredskabsplan for Røjkær, Røjkærvej 1, 7760 Hurup

Indholdsfortegnelse	side
Indledning	1
Telefonnumre	2
Brand og evakueringsinstruktion	3
Overløb af gylle – instruktioner	4
Kemikalie- og oliespild instruktioner	5
Stophaner/hovedafbrydere	6
Instruktion for strømsvigt	7

Indledning

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivende miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.fl. og skal udleveres til indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i beredskabsmappe på kontoret i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i beredskabsmappe på kontoret i Boddum.

Kortmateriale.

Bagerst er der oversigtskort over ejendommen mm, med angivelse af:

Mark- og drikkevandsboringer/brønde.
Kemikalielager (Bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsurening, mm.)
Dieselolietanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
Drænbrønde/regnvandsbrønd/afløb
Udløbspunkter til vandløb og markdræn.
Slukningsmateriel og åndedrætsværn.
Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrydere, m.v.
Ved terræn- fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer.
Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
Flugtveje for dyr/frigivelse mm.

Udarbejdet af:

Planter og Miljø • LandboThy
Industrivej 7 • 7760 Hurup Thy • Fax 9795 2174 & Silstrupvej 12 • 7700 Thisted • Fax 9617 5351
Tlf. 9618 5700 • Mail: landbothy@landbothy.dk • www.landbothy.dk

Telefonnumre

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndigheden med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Nærmeste telefon står i forrum og har nr.: 97 95 92 99.

Følgende kontaktes på telefon:

	Mandag til fredag 8:00 – 15:30	Mandag til fredag 15:30 - 8:00	Weekend & Helligdage Hele døgnet
Alarmcentral	112	112	112
Lægevagt	70 15 03 00	70 15 03 00	70 15 03 00
Tandlægevagt	97 95 10 40	70 20 02 55	70 20 02 55
Landbocentret	96 18 57 00	96 18 57 00	96 18 57 00
Dyrlæge	86 69 00 55	86 69 00 55	86 69 00 55
Foderstof	97 93 18 77	97 93 18 77	97 93 18 77
Elektriker	97 94 10 99	97 94 10 99	97 94 10 99
Smed	96 17 84 00	96 17 84 00	96 17 84 00
VVS	96 17 84 00	96 17 84 00	96 17 84 00
Ventilationsfirma	72 17 55 55	72 17 55 55	72 17 55 55

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING **112** – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand?

Er der tilskadekomne – hvor mange –

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren: Anders: tlf. 20 24 90 55
  Kristian: tlf. 20 42 90 55

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af brandslukningsmateriale er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen: 6 kg. Brandslukker.

Instruks i tilfælde af gylleudslip

Ved akut gylleudslip følges nedenstående procedure:

Find årsagen til gylleudslippet og søg det stoppet hurtigst muligt.

Kontakt ejer: Anders   tlf. 20 24 90 55 eller
  Kristian   tlf. 20 42 90 55

Hvis ingen kontakt fortsæt til næste punkt.

Kontakt en af nedenstående maskinstationer med henblik på at skaffe en slamsuger:
Per Kristensen maskinstation, tlf. 97 95 16 73 eller
Andreas maskinstation, tlf. 20 29 84 06.

Vurdér omfanget af gylleudslippet. Forsøg at afgrænse forureningens omfang ved at afskære gyllen fra at løbe i vandløb og drænbrønde se kortbilag. Dette gøres ved at dæmme op for gyllen med jord i en halvmåneformet rende ud med nærmeste vej, så gyllen kan suges op herfra. Benyt gårdens rendegraver eller traktor med frontlæsser til at lave jordvold. Der kan ligeledes benyttes halmballer.

Er gyllen løbet i vandløb eller dræn – RING STRAKS **112**

Oplys:

Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Lav herefter en opdæmning af vandløbet med bigballe

Hvis gyllen er løbet i et vandløb vil det påvirke forhold nedstrøms udledningen.

Kontakt evt. berørte personer nedstrøms udledningen.

Kontakt brandvæsenet/Thisted's miljøvagt og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Instruks i tilfælde af kemikalie- og oliespild

Ved akut kemikalie- og oliespild følges nedenstående procedure:

Find årsagen til kemikalie- og oliespild og søg det stoppet hurtigst muligt.

Kontakt ejer, Kristian på tlf. 20 42 90 55.
Hvis ingen kontakt fortsæt til næste punkt.

Kontakt medhjælper, Anders tlf. 20 24 90 55.
Hvis ingen kontakt, fortsæt til næste punkt.

Vurdér omfanget af kemikalie- og oliespildet. Forsøg at afgrænse forureningens omfang ved at afskære kemikalierne og olien fra at løbe i vandløb og drænbrønde se kortbilag. Dette gøres ved at strø savsmuld eller kattegrus på udslippet for at opsuge de spildte væsker.

Er kemikalie- og oliespild løbet i vandløb eller dræn – RING STRAKS **112**.

Oplys

Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Lav herefter en opdæmning af vandløbet med bigballer

Hvis der er løbet kemikalier- eller olie i vandløbet vil det påvirke forhold nedstrøms udledningen. Kontakt evt. berørte personer nedstrøms udledningen.

Kontakt brandvæsenet/Thisted miljøvagt og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Stophaner (vand) - Hovedafbrydere (el)

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Hovedhane sidder ved venstre side indkørsel.

Elektricitet:

Hovedafbryder sidder ved: teknik rum ved siloer.

EI-tavle sidder i teknik rum.

Der bruges automatsikringer.

Afbryder til alt sidder i Teknik rum.

Strømsvigt instruks

Vurder om dyr lider under varme eller træk fra nødoplukninger.

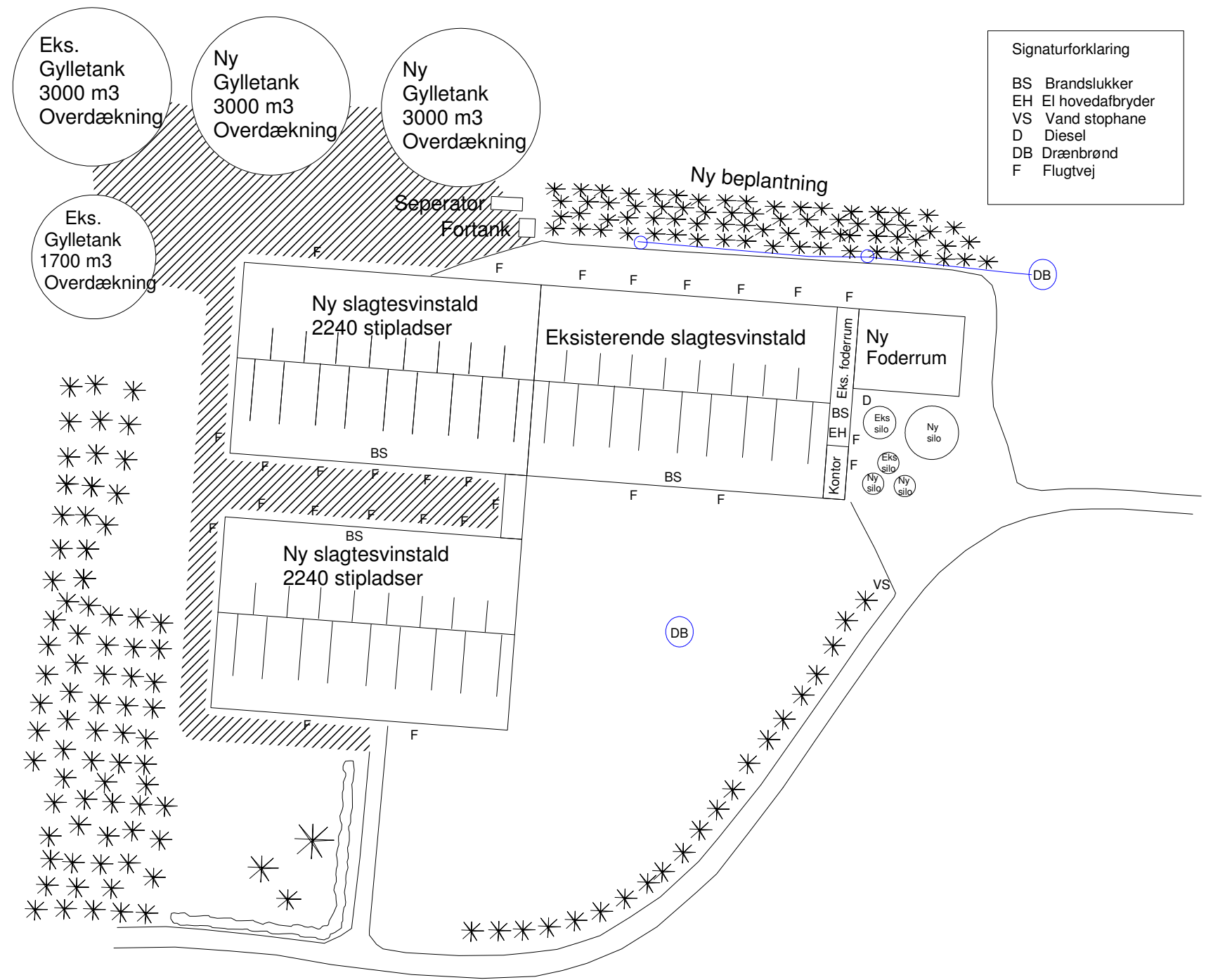
Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns træk gener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til 9794 1099 og forhør om varigheden af udfaldet.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

Signaturforklaring

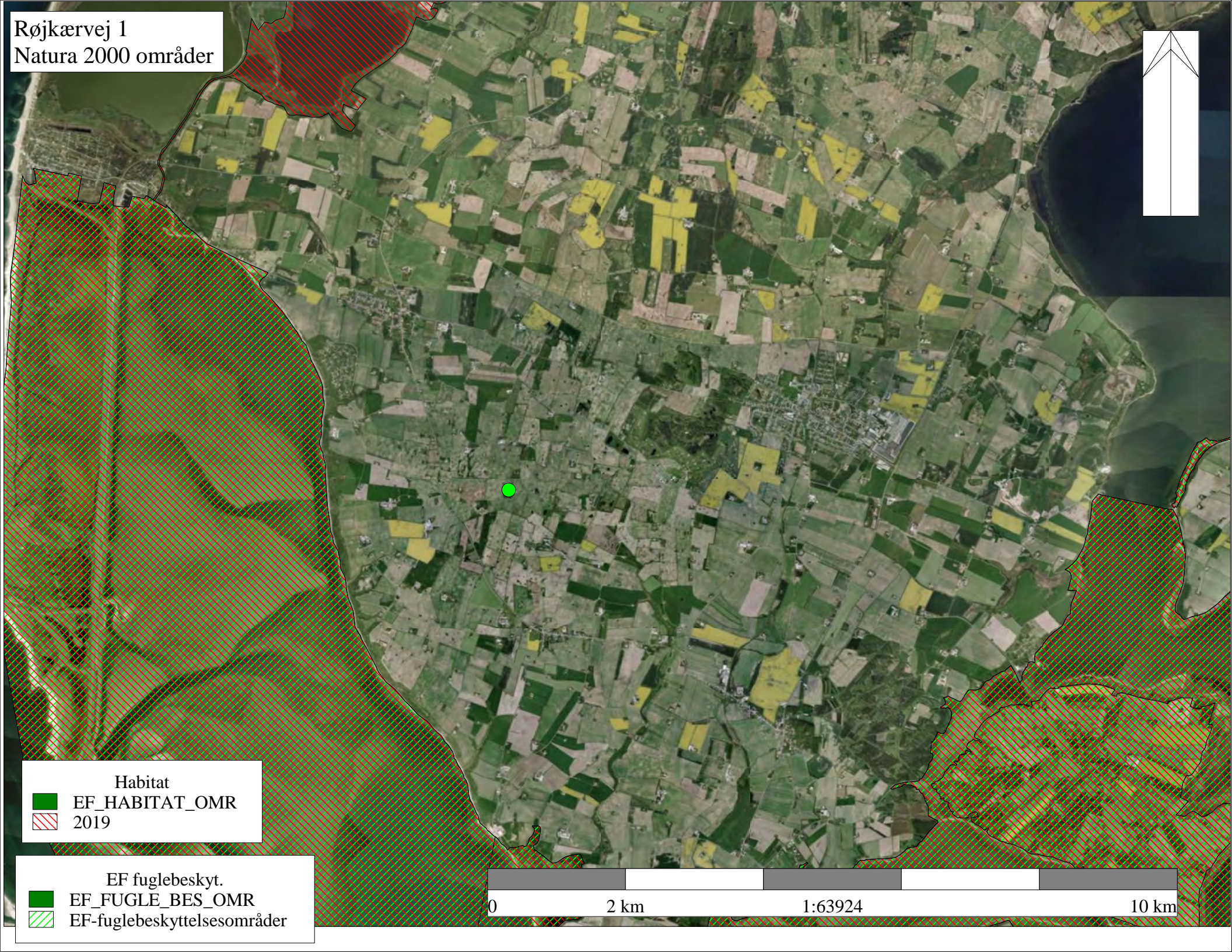
- BS Brandslukker
- EH El hovedafbryder
- VS Vand stophane
- D Diesel
- DB Drænbrønd
- F Flugtvej

LandboThy			
Silstrupvej 12, 7700 Thisted Tlf. 96185738 Fax.			
Oversigtsplan-beredskab		J.Nr.	
Røjkærvej 1, 7760 Hurup		Målforhold: 1:1000	
Dato: 16.03.2011 / 13:08:48		Init.: mlm	

Røjkærvej 1
Natura 2000 områder

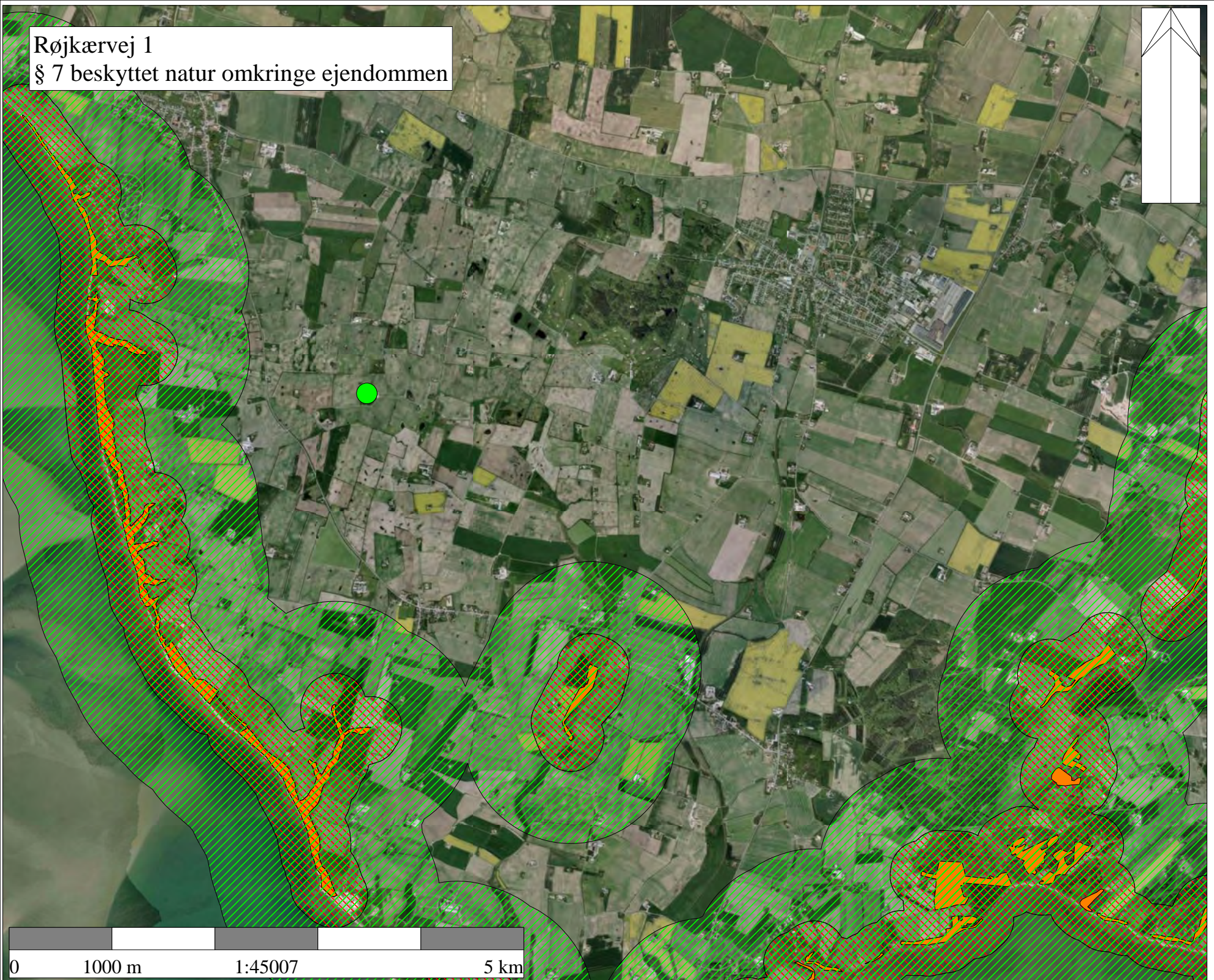
Habitat
EF_HABITAT_OMR
2019

EF fuglebeskyt.
EF_FUGLE_BES_OMR
EF-fuglebeskyttelsesområder

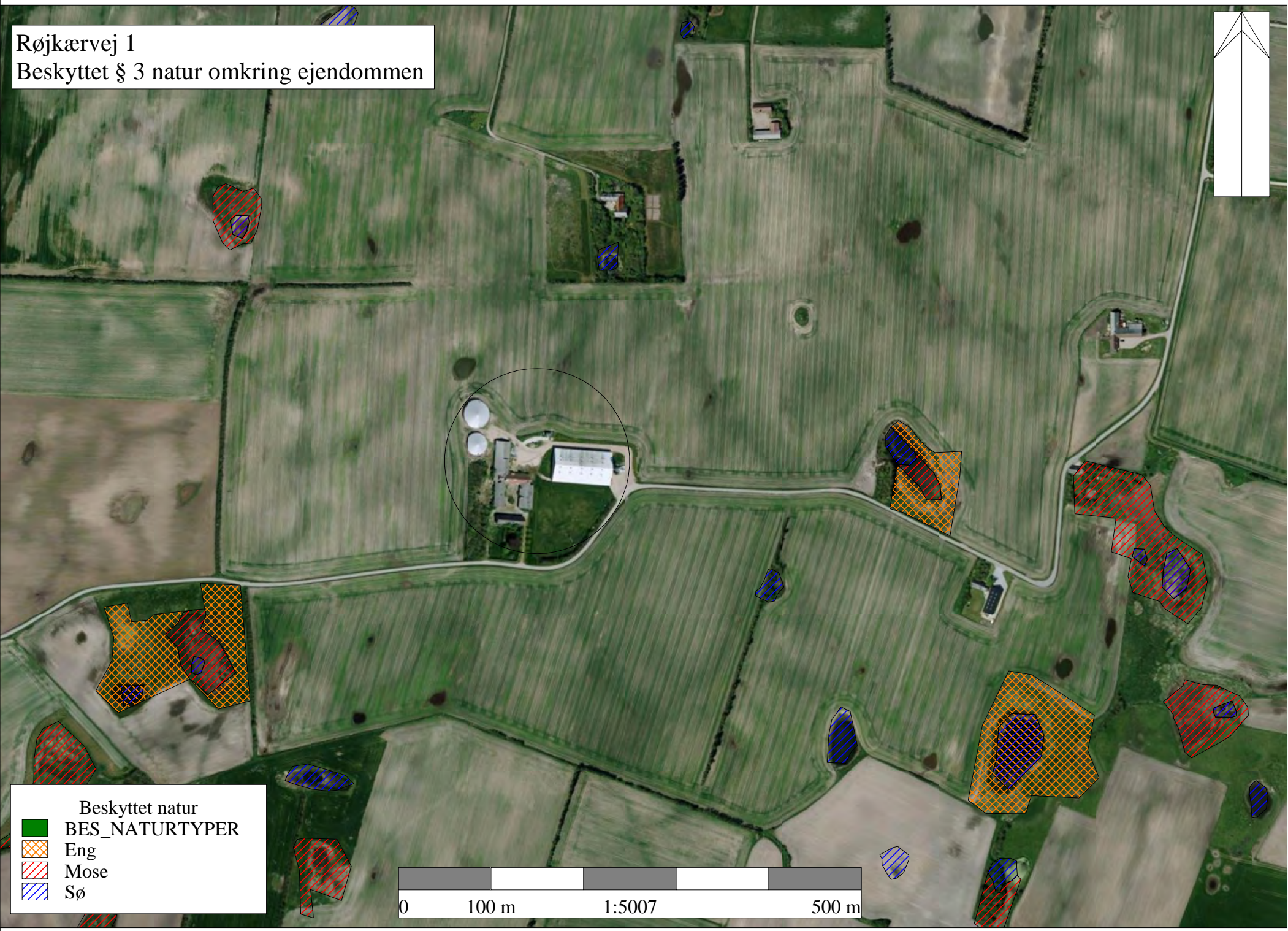
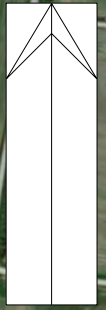

Røjkærvej 1
§ 7 beskyttet natur omkringe ejendommen

Røjkærvej 1
Beskyttet § 3 natur omkring ejendommen

- Beskyttet natur
- BES_NATURTYPER
  - Eng
  - Mose
  - Sø

Besigtigelse af § 3 beskyttede moser i forbindelse med husdyrgodkendelse for Røjkærvej 1. Besigtigelse blev foretaget d. 30. september 2013.

Mose 1.

Mosen ligger ca. 300 meter sydvest for husdyrbruget og modtager ifølge beregninger fra husdyrgodkendelsessystemet en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år og en totalbelastning på 1,8 kg N/ha/år.

I sammenhæng med mosen ligger en fersk eng og et vandhul, der ligeledes er vejledende registreret som beskyttet natur. Mosen er sammen med den omgivende eng afgræsset af kvier, som på besigtigelsestidspunktet gik på arealet.

Moseområdet fremstår meget vådt med meget blød og enkelte steder gyngende bund. Da færdsel for kvierne ikke er helt let er vegetationen her er ikke græsset og derfor høj og helt domineret af tagrør. På grænsen mellem eng og mose forekommer et bælte med mere varierende vegetation. Her er bl.a. registreret bredbladet dunhammer, smalbladet kæruld, almindelig mjødukt, vandmynte, dyndpadderok, vandpileurt, glanskapslet siv, næbstar, pindsvineknop, vejbred skeblad, nikkende brøndsel, topstar. Enkelte steder forekommer områder domineret af topstar og næbstar.

Området vurderes ikke ud fra besigtigelsen at være ammoniakfølsom.

Moseområdet er estimeret til moderat naturtilstand og vurderes ikke at ændre tilstand som følge af den beregnede merbelastning fra husdyrbruget på Røjkærvej 1.

Det skal tilføjes, at der i 2011 er registreret forekomst af stor vandsalamanderlaver i vandhullet, der ligger umiddelbart vest for og i sammenhæng med den besigtigede mose. Derudover blev der eftersøgt for spidssnudet og butsnudet frø, men ingen blev fundet.

Mose 2.

Mosen ligger ca. 290 meter nordvest for husdyrbruget. Ifølge ammoniakberegningerne vil moseområdet modtage en merdeposition på 1,3 kg N/ha/år og totaldeposition på 2,5 kg N/ha/år.

Moseområdet ligger i forbindelse med et lille vandhul. Tilsammen udgør vandhullet og det omgivende moseområde et lille § 3 område mellem dyrkede marker.

Mosen er meget næringsstofpåvirket. Der er ingen drift på arealet og vegetationen er totalt domineret af tagrør. Derudover blev der ved besigtigelsen registeret stor nælde, agertidsel og almindelig kvikgræs. Der fremstod ikke et vandhul med åben vandflade eller anden vegetation, der vidnede om et vandhul.

Området estimeres til en dårlig naturtilstand og vurderes ikke at være ammoniakfølsom.

Mose 3.

Mosen ligger 270 meter øst for husdyrbruget og i sammenhæng med en sø og en fersk eng. Ifølge beregninger modtager området en merbelastning på 2,1 kg N/ha/år og en totalbelastning på 4,5 kg N/ha/år.

Moseområdet fremstår med høj vegetation, der steder var domineret af rørgræs og tagrør. Enkelte steder forekom områder med dominans af almindelig star, næbstar og topstar. Topstar tuerne var op til 0,5 meter høje. Der er ingen drift af arealet, men gamle hjørnepæle vidner om at området en gang har været græsset. Udover de nævnte arter blev der ved besigtigelsen bl.a. registeret mosebunke, vandpileurt, fløjlsgræs, bredbladet dunhammer, dyndpadderok, stor nælde, almindelig kvik, sværtevæld og almindelig fredløs.

Området er næringsstofpåvirket og estimeres til have moderat naturtilstand.

4. oktober 2013 // MBO

Billeder af de besigtigede moser:

Mose 1 – 300 meter sydvest for husdyrbruget:

Mose 2 - 290 meter nordvest for husdyrbruget

Mose 3 - 270 meter øst for husdyrbru-
get

136-0

135-0

137-0

49-0

49-1

124-0

125-2

43-0

125-0

125-1

42-0

127-0

41-0

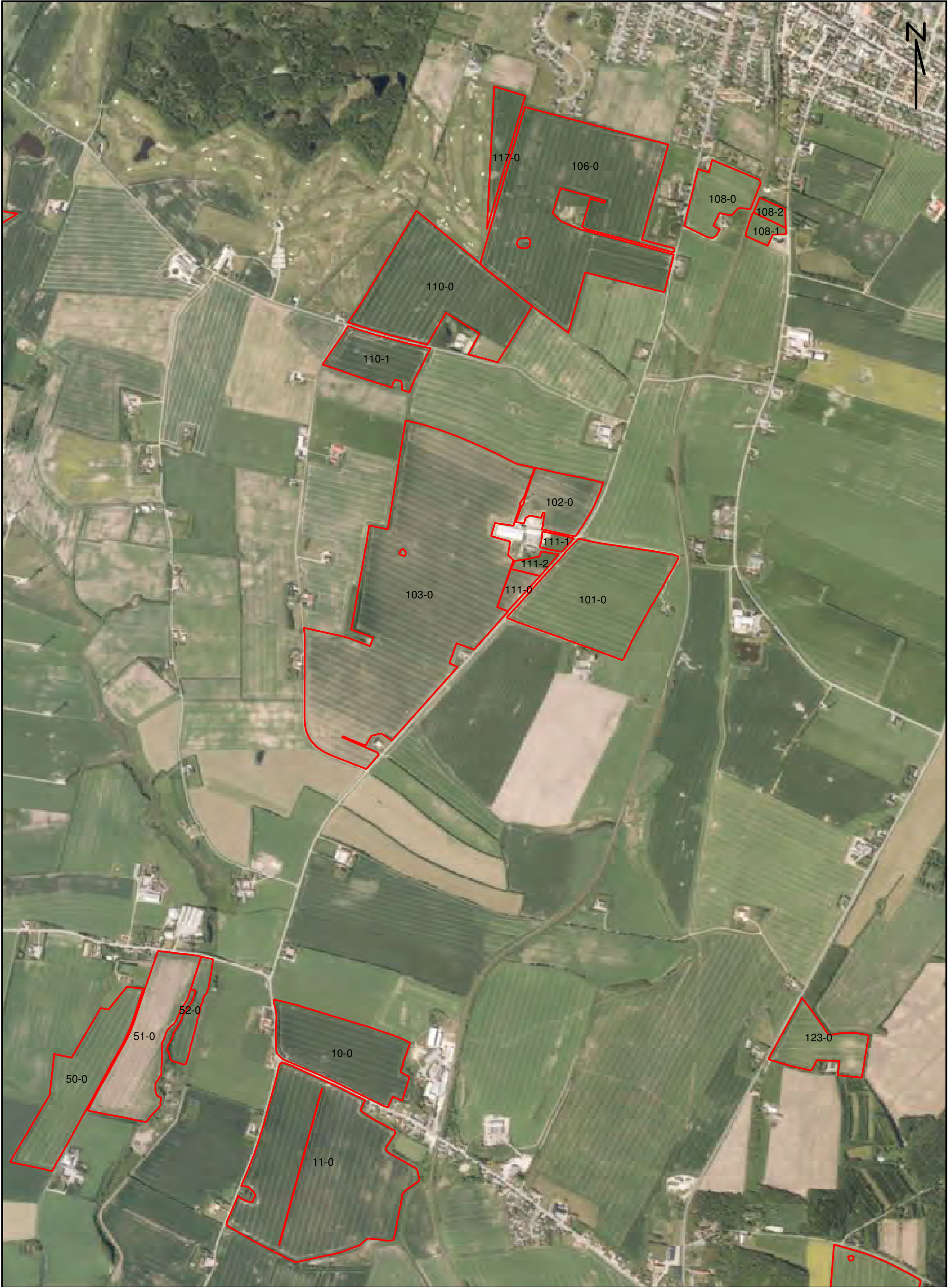
45-0

48-0

131-0

46-0

47-0

117-0

106-0

108-0

108-2

108-1

110-0

110-1

102-0

111-1

111-2

111-0

103-0

101-0

52-0

51-0

50-0

10-0

11-0

123-0

Brunshøjgaard I/S, Burhøjgårvej 1, 7760 Hurup

Forpagtninger pr. 24. juni 2014

Mogens Riis, Boddum Bisgårdvej 6, 7760 Hurup	Mark 3-0
Laust Grove Vejstrup, Fuglebækvej 18, 7760 Hurup	Mark 8-0
Michael Galsgaard, Fugløvej 2, 7760 Hurup	Mark 20-0
Skibstedgaard I/S, Kammersgårdsvej 30, 7760 Hurup	Mark 42-0, 45-0, 46-0, 47-0, 48-0, 49-0, 49-1, 131-0
Gert Ole Højen, Dalvej 9, 7760 Hurup	Mark 61-0, 61-2, 62-0
Tonny W. Pedersen, Gravenhøjvej 24, 7760 Hurup	Mark 76-1, 76-2, 76,3
Jesper Sørensen, Kallesandvej 4. 7760 Hurup	Mark 77-0
Erik Gravgaard, Fugløvej 1, 7760 Hurup	Mark 79-0
Villum Isachsen, Kobberøgårdvej 10, 7760 Hurup	Mark 90-0, 91-0, 92-0
Kirsten Margrethe S. Jensen, Gravenhøjvej 8 7760 Hurup	Mark 97-0
Sydthy Golfbaneanlæg A/S, Ulstedvej 8A, 7760 Hurup	Mark 117-0
Bjarne Thing, Kammersgårdsvej 9, 7760 Hurup	Mark 123-0, 124-0, 125-0, 125-1, 125-2 127-0, 135-0, 136-0, 137-0,
Mogens Bangsgaard, Ny Refsvej 68, 7760 Hurup	Mark 106-0

Øvrige arealer ejes af kredsen omkring Brunshøjgaard I/S

Ole Kappel, Fuglebækvej 12, 7760 Hurup
Johanne Kappel, Fuglebækvej 12, 7760 Hurup
Kristian Kappel, Ydbyvej 119, 7760 Hurup
Anders Kappel, Burhøjgårdvej 1, 7760 Hurup

Bilag 14

Sagsinformation:

Skema ID: 3219 Sagsnr: 129639

Ansøger navn: Kristian Kappel

Ejendommens adr.: Røjkærvej 1

Ejendommens postnr: 7760 By: Hurup

Kommentar:

Ejers adresse Ydbyvej 119, 7760 Hurup Scenarieregning skemanr. 66447

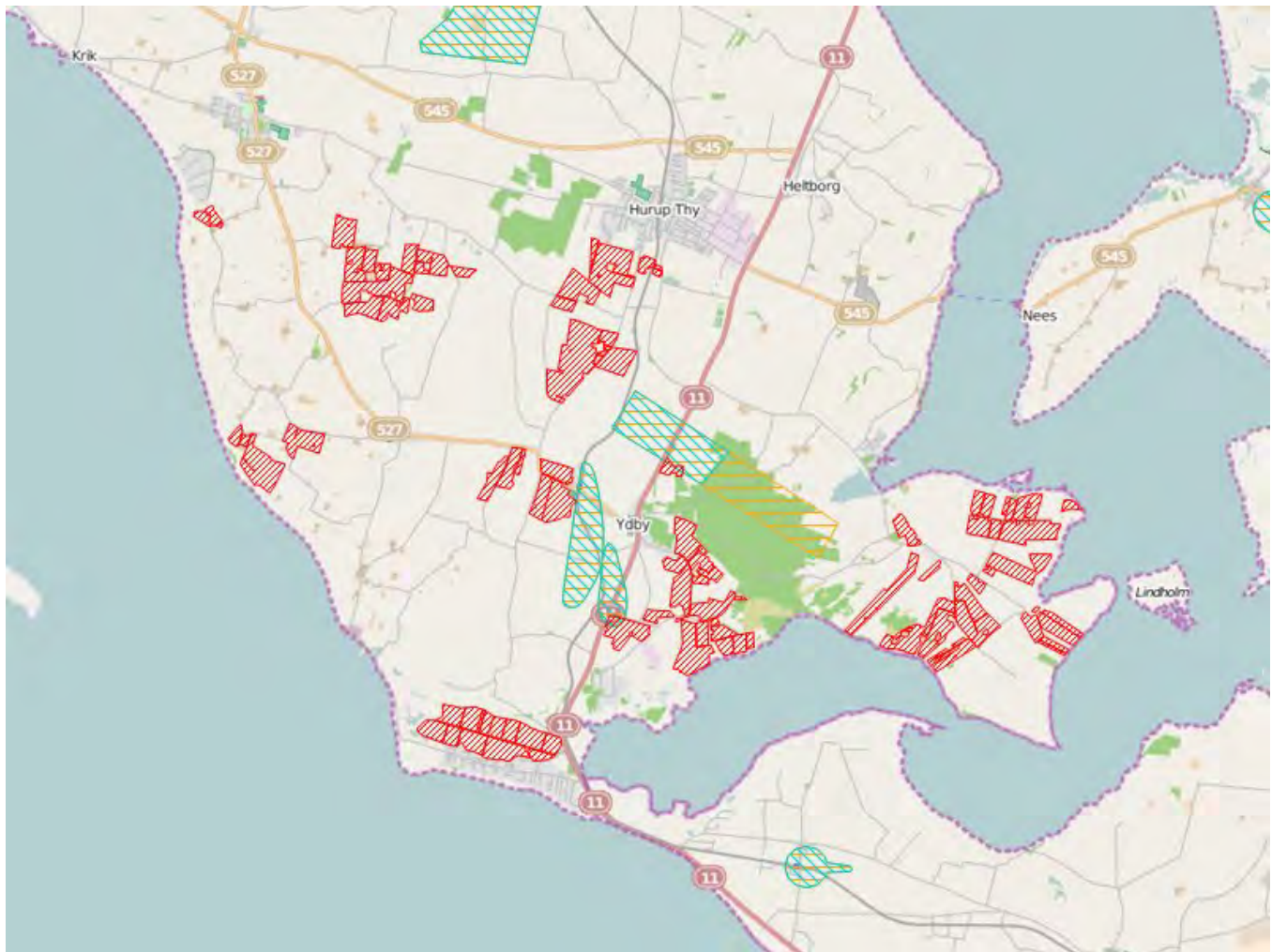
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 847,4 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 4,1 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 4,1 ha i indsatsområder med hensyn til nitrat.

Legende:

	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Harmoniarealer i ansøgningen

Arealer i NFI:

Mark nr.	Mark areal	Areal i NFI
123-0	4,9 ha.	1,27 ha.
127-0	19,08 ha.	2,86 ha.

I den følgende tabel er de harmoniarealer i ansøgningen listet, hvis placering i forhold til status på den statslige kortlægning/indsatsplanlægning afgør, hvilke krav der stilles til udvaskning.

Mark nr.	Mark areal	NFI Areal indsatsområde (ha)	Ansøgt udv. (mg/l)	Planteavls udv. (mg/l)
123-0	4,9	1,27	46	44
127-0	19,08	2,86	46	44
SUM:	24	4,1	-	-

Vurdering

Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra det ansøgte projekt overstiger ikke 50 mg nitrat/l, og giver ikke anledning til en stigning i forhold til det nuværende udvaskningsniveau. Udvasningen overstiger dog niveauet fra et standardplanteavlsbrug i området på markerne 123-0 og 127-0 og giver dermed anledning til en uacceptabel høj udvaskning på netop disse arealer set i lyset af grundvandets prioritering i området. Det bør undersøges om en tidligere indsatsplan eller VVM redegørelse fastsætter et andet beskyttelsesniveau eller vilkår for arealerne før udvaskningskravet kan opfyldes.

Konklusion

Nitratudvaskning for de marker som ligger i NFI er under 50 mg nitrat/l, men der er arealer i områder hvor der er foretaget en zonerings, hvor udvaskningen er større end udvaskningen fra et tilsvarende planteavlsbrug. Udvasningen skal derfor vurderes i forhold til en eventuel indsatsplan for området.

Der er ikke indtegnet arealer i andre kommuner.

Der er ikke indtegnet aftale-arealer i ansøgningen.

Bilag 15

Sagsinformation:

Skema ID: 3219 Sagsnr: 129639

Ansøger navn: Kristian Kappel

Ejendommens adr.: Røjkærvej 1

Ejendommens postnr: 7760 By: Hurup

Kommentar:

Ejers adresse Ydbyvej 119, 7760 Hurup Scenarieregning skemanr. 66447

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævns praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er stigende, eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

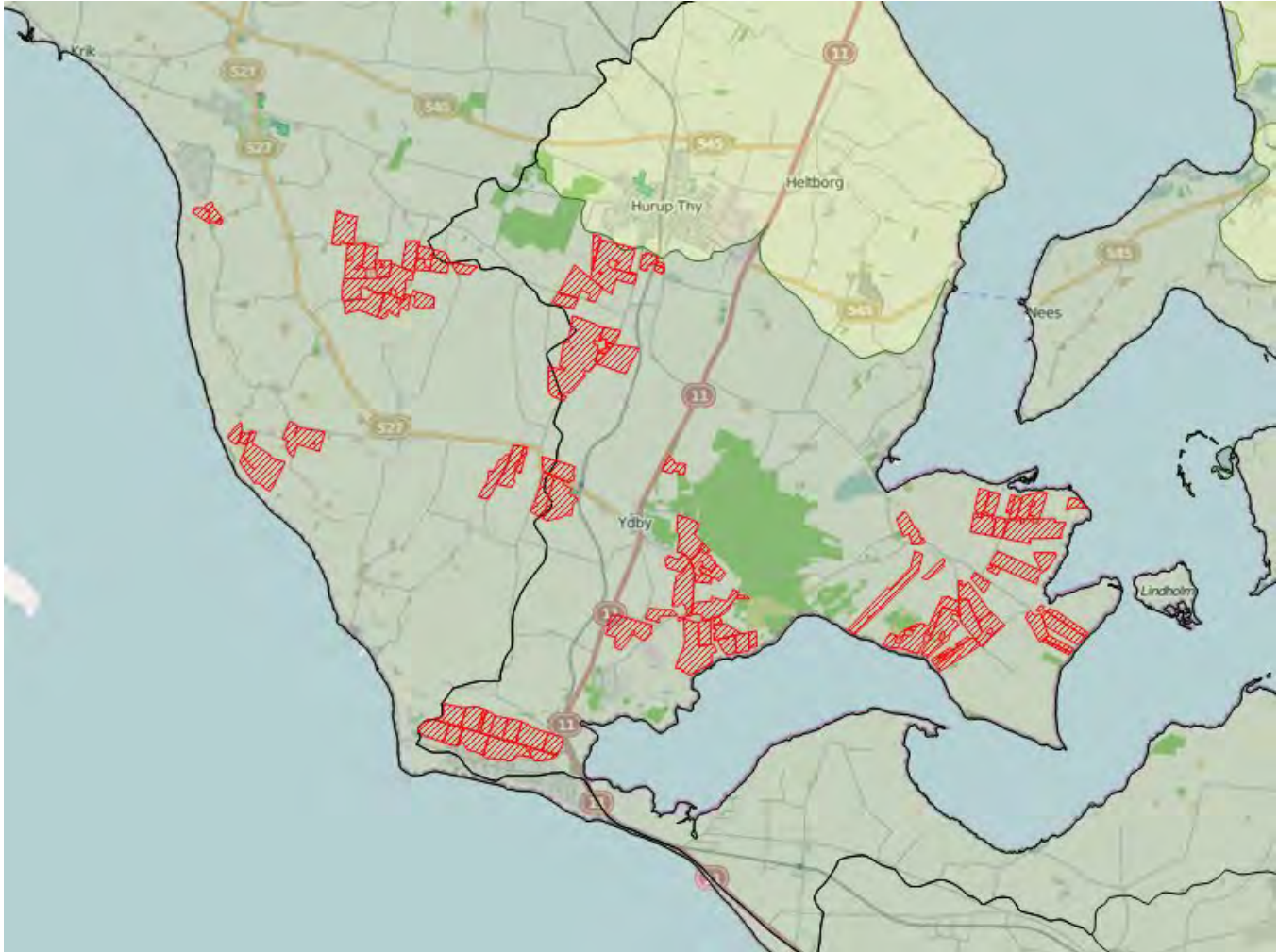

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 847,4 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 48,4 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 48,4 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 46,3 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 846,36 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 1,6 kgP/ha/år.

Legende:

	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplads grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted fjord og Agerø er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelses rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde

mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Nissum Bredning
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Agger Tange

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 23: Agger Tange er: rørdrum, pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås, lysbuget knortegås, pibe-, spids- og krikand, rørhøg, lille kobbersnepe, klyde, hjejle, almindelig ryle, brushane, fjord-, dværg-, split- og havterne og mosehornugle. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange:

- Nissum Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 27: Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme er: lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, klyde, hjejle og havterne. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltsvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. For arten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget i form af ålegræs en alvorlig trussel. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Nissum Bredning

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 28: Nissum Bredning er: hvinand og toppet skallesluger. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for fuglene på udpegningsgrundlaget. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Nissum Bredning:

- Nissum Bredning

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel):	48,4 kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlsbrug:	- 46,3 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 2,1 kg N/ha

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	638,54 ha	208,87 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	48159 ha	39058 ha
Øvrigt areal i opland:	21637 ha	20951 ha
Samlet areal i opland:	69795 ha	60009 ha

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-
DEmax Planteavl:	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	42 %	76 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	1155221 kgN	474053 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	125493 kgN	50282 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	1280714 kgN	524335 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	2,1 kgN/ha	2,1 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	25 %	86,2 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	1005,7 kgN	60,5 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	1005,7 kgN	60,5 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	48,4 kgN/ha	48,4 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	9632 kgP	7812 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	1731 kgP	1676 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	6440 kgP	5537 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	17803 kgP	15025 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	1,6 kgP/ha	1,6 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	0,64 %	0,64 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	4,09 kgP	1,34 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	4,09 kgP	1,34 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0,02 %	0,01 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de oplande, hvor der er harmoniarealer og Thisted Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i kystoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I de aktuelle kystoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Afskæringskriterierne for påvirkning af Natura 2000 områder er overholdt. Projektet kan derfor godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

Mark 3-0, 55-0, 76-0, 76-2, 76-3, 80-0, 131-0, 52-0 og 11-0 ligger nærmere end 20 meter fra vandløb/sø og terrænhældningen er over 6 grader. Arealerne må som udgangspunkt ikke anvendes som harmoniareal. Dog kan flydende husdyrgødning udbringes, hvis det nedfældes parallelt med vandløbet/søbredden.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 16

Sagsinformation:

Skema ID: 3219 Sagsnr: 129639

Ansøger navn: Kristian Kappel

Ejendommens adr.: Røjkærvej 1

Ejendommens postnr: 7760 By: Hurup

Kommentar:

Ejers adresse Ydbyvej 119, 7760 Hurup Scenarieregning skemanr. 66447

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledningen om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er stigende, eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplandene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søopland, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierede og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

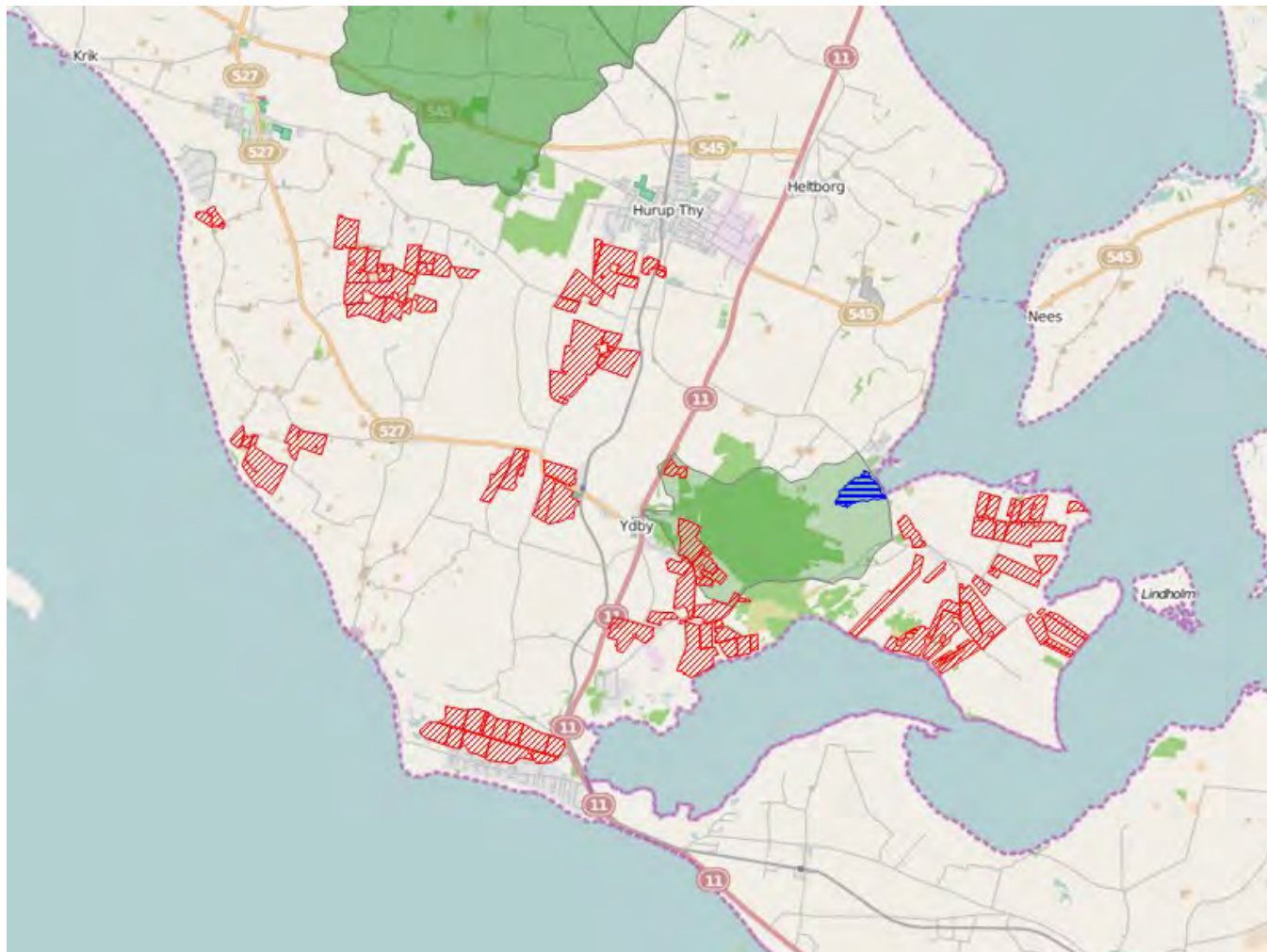
Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller

bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 847,4 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 70,09 ha i søoplande i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 48,4 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 48,4 kg N/ha. Fosforoverskuddet er 1,6 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 46,3 kg N/ha.

Legende:

	Oplande til søer.
	Søer.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Søer i Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de søer i Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Doverkil er en 20,5 ha stor sø, der har et oplandsareal på 516,06 ha. 220,052 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 20%, Sand: 68%, Organisk: 12%. I den statslige vandplanlægning er Doverkil karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Doverkil er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransnålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransnålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransnålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatussen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og

vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Beregning af projektets påvirkning i berørte søoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givent søopland, som afvander til en af de nævnte søtyper i Natura 2000 områder beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede søopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, udvaskning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Fosforudvaskningen er vurderet som beskrevet i indledningen.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert søopland som afvander til de sønaturtyper i Natura 2000 områder, der er omfattet af afskæringskriterie 2B, beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (udvaskning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvaskning ved DE (reel):	48,4 kg N/ha
Udvaskningen for et standard-planteavlsbrug:	- 46,3 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 2,1 kg N/ha

Påvirkning i søplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstof- og fosforpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle søplande er opstillet herunder. For hvert søpland er det vurderet om projektet overholder afskæringskriterierne.

	Doverkil
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	36,28 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-
Dyrket areal i opland:	220 ha
Øvrigt areal i opland:	296 ha
Samlet areal i opland:	516 ha

	Doverkil
Vurdering af kumulativ effekt:	
Er der stigende dyretryk?	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej
DEmax Øvrige:	-
DEmax Planteavl:	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-
Kvælstofbidrag opland:	
Reduktionsprocent:	25 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	5351 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	2220 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	7571 kgN
Kvælstofbidrag projekt:	
N-bidrag fra husdyrgødning:	2,1 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	25 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	57,1 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN
Samlet N-bidrag:	57,1 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0,6 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	48,4 kgN/ha
Opsummering:	
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja

	Doverkil
Fosforbidrag opland:	
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	44 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	24 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	48 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	116 kgP
Fosforbidrag projekt:	
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	1,6 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	0,64 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	0,23 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-
Samlet P-Bidrag:	0,23 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0,2 %
Opsummering:	
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja

Konklusion

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de oplande, hvor der er harmoniarealer og Thisted Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i søoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I de aktuelle søoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.